

Чыныктырды хезмэт,
кара алтынга рэхмэт!

Рәвил Фәйзи улы Шибәев
Равиль Файзиевич Шибәев

ЧЫНЫКТЫРДЫ ХЕЗМӘТ, КАРА АЛТЫНГА РӘХМӘТ!

Шигырьләр
3нче жыентык

Алабуга
2024

Мин халыктан ерак түгел,
Дэрэжэм юк дигэн- “данлыклы”.
Халыкныкы, бары халыкныкы,
Бу исемнэн ни бар кыйммэтле?
Бу исем бик миңа кыйммэтле!
Шуңа күрә Сөзгә рәхмэтле!

(Р.Ф.Шибеев, 2024 ел)

**Печатная и электронная версия данного издания являются
собственностью автора
Шибеева Равиля Файзиевича.
Её распространение без согласия автора запрещается!**

Об авторе сборника.

2024 год – юбилейный для автора.

2023 год – трижды юбилейный для нефтяной отрасли Татарстана:

80 лет назад начата промышленная добыча нефти в Татарстане,

75 лет как открыто Ромашкинское месторождение,

30 лет как начал свой трудовой путь, путь Нефтяника- Равиль Файзиевич Шибаяев.

За 30 лет работы в ПАО «Татнефть» занимал почти все основные профессии, которые связаны с добычей «черного золота» и требуют преданности к своей профессии, профессионализма. Равиль Файзиевич начал свою трудовую деятельность в НГДУ «Прикамнефть» 5 октября 1993 года оператором 2 разряда по добыче нефти и газа ЦДНГ-1, (за 20 лет работы оператором добычи нефти и газа вырос до должности оператора по добыче нефти и газа 6 разряда), был наставником для 17 начинающих нефтяников, которые делали под его руководством первые шаги в профессию, которые трудятся в Компании до сих пор и благодарны своему наставнику. Его объекты всегда были образцовыми. 10 лет обслуживал добывающие скважины Первомайского месторождения, групповые замерные установки(ГЗУ) №№24,16,16А.

Потом предложили самый ответственный объект, и Равиль 10 лет качественно выполнял свои трудовые обязанности: обслуживал добывающие скважины и Групповые замерные установки(ГЗУ) №№42,43,44,45 Бондюжского месторождения НГДУ «Прикамнефть», ПАО «Татнефть» на гидротехническом сооружений с отдельно стоящими спецоснованиями, где размещены скважины.

Конструкция дамбы представляет собой подкову, которая упирается основаниями в коренной берег. Дамба служит автодорогой, площадкой для скважин, нефтепроводов, линией связи и электроэнергии. В 1993 году начальником цеха по добыче нефти и газа №1 был Васильев Л.Ф., который всегда и в любую погоду мог приехать (а если не было дорог на лыжах) с проверкой и всегда Равиль встречал его около устья скважины, за работой. Через три года таких проверок, Леонид Филиппович сказал: «Молодец! Видно, что ты старательный парень, такие нам и нужны!». Вспоминая

о ЦДНГ-1 Равиль Файзиевич говорит, что это родной коллектив, как семья.

При участии Шибаява Р.Ф. добыто сотни миллионов тонн нефти, пройдено сотни тысяч километров дорог.

Затем работал диспетчером пульта управления и инженером-технологом этого же цеха.

Далее продолжил свою трудовую деятельность инженером в службе по борьбе с коррозией и охране природы. Начальник службы Халиков Рашид Габдулхакович после собеседования показал рабочее место, познакомил с коллегами.

Потом получил должность ведущего инженера (по защите от коррозии и борьбе с осложнениями) отдела транспортировки нефти, газа и воды НГДУ «Прикамнефть».

С августа 2020 года работает в должности ведущего специалиста (по промышленной безопасности, охране труда и окружающей среды) в НГДУ «Прикамнефть» СП «Татнефть-Добыча» ПАО «Татнефть». Его девиз: «Человек-это часть природы, в которой всё взаимосвязано. Поэтому, беречь и охранять её нам необходимо!».

Нефтегазодобывающее управление «Прикамнефть» является уникальным предприятием, его силами разрабатываются месторождения на территории реликтовых Шишкинских лесов, в национальном парке «Нижняя Кама», в акватории водохранилища Нижнекамской ГЭС, что налагает на коллектив особую ответственность. В этих условиях работники управления уделяют самое пристальное внимание вопросам экологической безопасности.

Коллектив НГДУ всегда отличался трудоспособностью, профессионализмом, умением достойно выходить из сложных ситуаций.

Главное достояние предприятия-люди, такие люди как наш главный герой-Равиль Шибаяв.

За время работы в ПАО «Татнефть» зарекомендовал себя как грамотный, инициативный, ответственный работник. Личным примером демонстрирует активное участие в жизни Компании, внедрению современного оборудования, применению новых технологий, полное и постоянное соблюдение требований промышленной безопасности, охраны труда и окружающей среды.

По итогам работы за 2022 год по ПАО «Татнефть» занял 2 почетное место по своему направлению. Постоянно работает над повышением своей профессиональной компетентности, результатом которых являются награды:

Занесен на «Доску Почета» НГДУ «Прикамнефть» (Решение №85 от 10.08.1999 г.).

За заслуги перед ОАО «Татнефть», высокий профессионализм и многолетнюю деятельность на благо общества награжден благодарностью генерального директора ОАО «Татнефть» (№ 205/60 от 31.07.2002 г.).

За большой личный вклад в развитие топливно-энергетического комплекса и многолетний добросовестный труд награжден почетной грамотой Министерства энергетики РФ (№ 70п от 30.06.2016 г.).

За многолетний плодотворный труд, активную работу в профсоюзе награжден почетной грамотой Профсоюзного комитета МПО Группы предприятий «Татнефть» (от 05.02.2019 г.).

За участие в общественной жизни комплекса награжден Благодарственным письмом директора комплекса МАОУ «Полилингвальный образовательный комплекс «Адымнар-Алабуга» ЕМР РТ (от 26.05.2023г.).

За заслуги перед профсоюзным движением награжден Почетным знаком профсоюзного комитета Татнефть Профсоюз (Постановление №42 от 19.01.2024 г.).

С коллегами по работе отношения хорошие, дружеские, пользуется заслуженным уважением в коллективе. Не имеет вредных привычек, ведет здоровый образ жизни. Активно участвует в спортивных и культурно-массовых мероприятиях НГДУ, а также участвует и побеждает в конкурсах, организованных профсоюзным комитетом ПАО «Татнефть». В свободное от работы время пишет стихи на татарском языке и статьи в корпоративные газеты: «Хэзинә» и «Нефтяник Прикамья». В 2021 году были изданы два авторских сборника стихотворений, многие из которых посвящены родному НГДУ «Прикамнефть» и нефтяной тематике, любимой Республике, природе, коллегам и друзьям. За прекрасные стихи коллеги его называют: «Прикамский Тукай». Равиля Файзиевича часто показывают по местному телевидению,

журналисты берут интервью на рабочем месте, приглашают в дворец культуры города Елабуга, на встречи с жителями города. С 2001 года является донором в Республиканском центре крови города Казань, общее количество безвозмездных кровотодач – 39, сдано – 16 литров крови. Сколько спасенных жизней?!

С 2012 года является председателем многоквартирного дома города Елабуга, также состоит в команде добровольцев народной дружины ПАО «Татнефть» (№790 от 25.03.2022г.). С 24.02.2011 г. является членом партии «Единая Россия». Воспитывает сына Алмаз – ученика 9Б класса МАОУ «Полилингвальный образовательный комплекс «Адымнар-Алабуга» ЕМР РТ.

Талантливый человек талантлив во всем!

Потому что, Равиль Файзиевич – работник Компании №1 в Республике Татарстан, который с гордостью несет звание-Нефтяник ПАО «Татнефть» имени В.Д.Шашина.

(Материал из корпоративной газеты «Нефтяник Прикамья»).

Нефтьче гимны.

Безгә кирәк яхшы үзгәрешләр,
Кирәк бары алга барырга.
Нефтьчеләр безнең булдыралар,
Дан жырлыйбыз һәркөн аларга.

Мин яратам сине, Татар нефте,
Кара алтын-Халык байлыгы.
Көч бирәсең үрләр яулар өчен,
Куандыра синең барлыгың.

Яңа йортлар, юллар төзеләләр,
Чәчәк ата безнең Республика.
Кара Алтын үз өлешен кертә,
Рәсәй дигән бөек дәүләткә.

Мин яратам сине, Татар нефте,
Минем һөнәр-шуңа яратам.
Хезмәттәшләр бездә уңган, тырыш,
Булган өчен сине яратам!

Без беренче, без-Татар милләте,
Сынау үткән бик күп эшләрдә.
Без барабыз алга, бары алга,
Ышанычлар безнең яшьләрдә!

Мин яратам сине, Татар нефте,
Кара алтын-Халык байлыгы.
Көч бирәсең үрләр яулар өчен,
Куандыра синең барлыгың!

Туган көн.

Ап-ак карлар яуганда,
Туганмын матур жирдә.
Чишмә суын эчкәнмен,
Бик тиз үсеп житкәнмен.

Әле генә унжиде яшь иде,
Кай арада үтте бу гомер?
Бу зарлану түгел тормышыма,
Рәхмәт әйтәм, булганы шөкер!

Танышларым үзгәрмисең диләр,
Шулай ук яшь, гади һәм тырыш.
Үз-үземә бары мин ышандым,
Өйрәтә ул дуслар, бу-тормыш!

Искә алган өчен рәхмәт дуслар,
Сезгә дә мин телим уңышлар!
Гафу, гафу, гафу диеп әйтәм,
Булган булса миндә ялгышлар.

Әле генә унжиде яшь иде,
Кай арада үтте бу гомер?
Үкенмим мин, яхшы дуслар таптым,
Сез булганга бүген мин шөкер!
Сез булганга дуслар, мең шөкер!

Яңа Ел кичендә.

Хыялланып алыһк дуслар,
Яңа Елның кичендә.
Кыш Бабай килгән икән диеп,
Жәй көненең кичендә.

Кар кызын ул киендергән,
Ромашкалы күлмәктән.
Бүләкләрен ул чыгарган,
Сихри көчле күлмәктән.

Су анасы хәтта чыккан,
Кыш Бабайны карарга.
Алтын тарагын күрсәтеп,
Сачләрен ул тарарга.

Шүрәле дә ерак түгел,
Күзәткән бу гамәлне.
Килә алмаган бары тик,
Гаепләгән Былтырны.

Бармакларын кыстырган бит,
Барыбыз да беләбез.
Былтыр кысқан Шүрәлене,
Килегез, коткарыгыз.

Жиләкле, матур аланда,
Йөргәннәр боланнарда.
Беренче тапкыр күргәннәр,
Кар Кызын болыннарда.

Кар Кызы пешкән жиләктән,
Авыз итеп караган.
Ул аптырап сорау биргән:
Бу ризык бит-балан?

Шулай дуслар, үз хәленә,
Кайтарыһк Яна Елны.
Кыш Бабай да, Кар Кызы да,
Килсеннәр Яна Елны!

Ничек язасың?

Син ничек язасың диләр,
Матур шигырь юлларын?
Сулдан-уңга язам дим мин,
Кулымда бар каләмем.

Жавап бирәм мин шаярып,
Житди түгел сорауга.
Күпләр хэтта тынып кала,
Минем кырыс карауга.

Син ничек язасың диләр,
Кайдан илһам аласың?
Сүзне-сүзгә ничек ялгап,
Туры юлдан барасың?

Сораулар күп, әмма ләкин,
Жавап табуы кыен.
Ярдәм итә һава, сулар,
Урмандагы ак каен.

Шигырьләрем күңел аша,
Йөрәк аша үтәләр.
Алар мине читләп үтми,
Иртән, кичен көтәләр.

Сугышларсыз...

Сугышларсыз тора алмый кеше,
Дөнья житми аңа күрәсең.
Сорар идем мин шуны кешедән,
Ниләр тагын, ниләр бүләсең?

Басу кырлар, урманнар житмиме?
Әллә инде житми шул байлык?
Халык канын коеп, тагын, тагын,
Аңлагыз сез, бу бит наданлык!

Сугышларда бүген вафат була,
Кемнәрнеңдер газиз баласы.
Ничек икән шушы балаларны,
Үлемнәрдән алып каласы?

Кайчан туктап калырсыз икән сез?
Тыныч тормыш бүлэк итәрсез?
Көчегездән эгәр дә килмәсә,
Чит илләргә качып китәрсез?

Сугышларсыз тора алмый кеше,
Тыныч тормыш аңа ярамый...
Дошманнарның сугыш кораллары,
Күпме солдатларны яралый...
Туктагыз сез, алай ярамый!!!

23 февраль.

Кечкенәдән уйнап үстек,
Мылтык, автомат тотып.
Армиядә без чыныктык,
Ике ел хезмәт итеп.

Тыныч тормышның бәясен,
Беләбез, әле истә...
Безнең бабайлар булдылар,
Сугышта ярты дистә.

Ачлык, ялангачлык үтеп,
Тирән ярага батып.
Кайттылар жиңеп фашистны,
Берлинга хәтле атып.

Бик күпләре ятып калды,
Авыр сугыш кырында.
Балалары ятим калды,
Кырык бишнән язында.

Кызыл Армия көченнән,
Фашистлар куркып качты.
“Пантера” һәм «Тигр»лары,
Төрле якларга очты.

Дөнья бүген тыныч түгел,
Сугышлар тормый тынып.
Тарихны да үзгәртәләр,
Илләрне булмый танып.

Бергәләшеп теләк телик,
Илгә кайгы килмәсен.
Запастагы солдатларның,
Саннары кимемәсен!

Яңа Ел.

Яңа Елда “Яңа бэхет”-диеп,
Теләк тели бик күп кешеләр.
“Искесеннән” аермасын Раббым,
Аңлар мине үзем ишеләр.

Искә алсам, без кечкенә чакта,
Яңа Елны каршы алулар...
Абыйларның йонлы тунын киеп,
Мәктәп чыршысына барулар.

Кемдер аю, куян яки төлке,
Булып киенәләр иде дә...
Бу мизгелләр бүгенгедәй истә,
Бик күп еллар үтеп китсә дә.

“Вируслар” да куркытмыйлар иде,
“Өйдә генә утырыгыз”- диеп.
Кем уйлаган килер шундый көн диеп,
Йөрербез диеп, киеп битлекләр.

Еллар буге битлектә йөрибиз,
Кайчан бетәр бәла белмибиз.
Теләкләр бер, Яңа Елда бары,
Сау-сәламәт булайык үзөбез!

Искә алу.

Табигитьтә сине искә алып,
Елый кебек миңа, бу көндә.
Сүрәтең карап туктап калам,
Сагыну минем бүген күңелдә.

Күз алдыма килә синең йөзең,
Елмаюың, синең нурлы күзең.
Ачылыгын тормыш көтүләрнең,
Белгәнсеңдер ӘНИ бары үзең.

Булгансың син ӘНИ биг(е)рәк түзем,
Сигез балаң һәм дә син бер үзең.
Аш пешереп, савыт-саба юып,
Сизелмичә үткән синең гом(е)рең.

Рәхмәт ӘНИ!,-диеп әйтәм бүген,
Бик кызганыч арабызда түгел.
Көндә сине никтер көтә күңел,
Кайтарырга ләкин мөмкин түгел!
Кайтарулар безнең көчтән түгел!

Саргайган.

Яфраклар саргайган кебек,
Кешеләрдә саргая.
Кайгылардан кайбер кеше,
Акылын хәтта жуя.

Яфраклар саргайган кебек,
Саргая кешеләрдә.
Яшь булуга карамастан,
Чал куна чәчләренә.

Яфраклар саргайган кебек,
Кешеләрдә саргая.
Вакытны туктатып булмый,
Ашыгадыр ул кая?

Бөреләнеп, яфрак ярып,
Яна яши башлагач.
Яфраклар тиздән коелды,
“Шәрә” калды ник агач?

Вакыт бара, гомер үтә,
Кайтарып булмый нич тә.
Бакыйлыкка кешеләр китә,
Агачлар яна мичтә.

Уйланмагыз.

Яшь турында уйланмагыз,
Аяк, куллар йөргәндә.
Картайдым диеп зарланмагыз,
Йөрәккәйләр типкәндә.

Яшь турында уйланмагыз,
Сөенегез иртән, кич.
Бу дөньяда, исән чакта,
Яшәүләре сөенеч.

Яшь турында уйланмагыз,
Сөегез, сөелегез.
Бәхеттә бары яшәгез,
Көлеп торсын йөзегез.

Яшь турында уйланмагыз,
Елмаегыз, көлегез.
Яхшылыктар кылып үтсен,
Сезнең һәрбер көнегез.

Күзләрегез янып торсын,
Карамастан яшьләргә.
Шатлыктарда, шөкер әйтеп,
Язсын тагын яшәргә!

Туган телне кирәк сакларга!

Ярлы* телле татар булсынмы ул,
Яки бүтән милләт вәкиле.
Югалмаслар бу дөньяда, ләкин,
Бик бәхетле булу икеле.

Туган телне кирәк яратырга,
Туган телне кирәк сакларга.
Кирәк булса, гомереңне биреп.
Туган телне кирәк якларга!

Туган телне кирәк акларга,
Өйрәнергә, серен сакларга.
Олы сәхнәләргә чыгып,
Матур шигырьләрен ятларга!

Туган телнең нидә икән көче?
Нидә икән аның кадере?
Тукай, Жәлил теле булган өчен,
Шуңа да ул безгә кадерле!

**Ярлы телле - туган татар телен оныткан, аңлый, сөйләшә белми.*

Уятыр яхшы хэбэр!

Сугыш эле бетмэгэн,
Жиңү килеп житмэгэн.
Солдатларны олы юллар,
Кайда гына илтмэгэн.

Өти-энисе догасы,
Яралардан саклаган...
Дошманнар артка чигенгэн,
Ө ул алга атлаган.

Ватанны бүген саклыйлар,
Безнең кыю лачыннар.
Дөрөслек бит безнең якта,
Жиңү белән кайтсыннар.

Бабайлар жиңеп кайткандай,
Алар да тиздән кайтыр.
Безне язгы бер иртэдә,
Яхшы хэбэр уятыр!

Рэхмэт Әнилэргә!

Март аеның сигезендә,
Кызларны без котлыйбыз.
Аларга чәчәкләр биреп,
Рэхмэт диеп кочаклыйбыз!

Иң беренче рэхмәтләргә,
Әйтәбез Әнилэргә!
Безне табып, үстергән ул,
Хатын булган Әтигә.

Бергәләшеп наз биргәннәр,
Биргәннәр аң һәм белем.
Өйрәткәннәр туган якның,
Белсен диеп матур телен.

Язарга да өйрәткәннәр,
Өйрәткәннәр укырга.
Өйрәткәннәр өлкәннәргә,
Шәфкатьле дә булырга.

Тагын бик күп һөнәрләргә,
Көтэргә тормыш атын...
Авырлыкларны жиңэргә,
Бик күп эшлэргә тагын...

Рэхмэт Сөзгә Әби, Әни,
Апа һәм сөңлекэшләр!
Сигезенче март көнендә,
Сөзгә безнең алкышлар!
Телибез Сөзгә уңышлар!

Белеп булмый.

Белеп булмый кешеләрнең,
Ниләр уйлавын.
Чын йөрәктән әйтәләрме,
Әллә уйнавын?

Белеп булмый кешеләрнең,
Кайчан алдавын.
Үзләренә сүзләренә,
Хужа була алмавын.

Белеп булмый дусларның да,
Кайчан “сатасын”.
Авыр чакта, арттан килеп,
Пычак кадасын.

Белеп булмый кешеләрнең,
Торган бәясен.
Көч табасың эндәшмәскә,
Сизеп хәйләсен.

Белеп булмый, була бары,
Ерак качарга.
Яңа тормышларны башлап,
Дуслар табарга.

Гомер кыска.

Гомер кыска,
Шигырь мәңгелек.
Гомер кыска,
Кыл син игелек.

Искә алып,
Сине сөйләрләр.
Шигырьләренә,
Жырга көйләрләр.

Гомер кыска,
Шигырь мәңгелек.
Халкың турында,
Уйла син элек.

Искә алып,
Рәхмәт әйтерләр.
Гасырлар сине,
Истә йөртерләр.

Тамчы тама.

Язгы көннэр,
Тамчы тама,
Кыск түбэдэн.
Туктар сыман,
Бик еш типкэч,
Йөрэк тибүдэн.
Кошлар кайта,
Туган якка,
Безне сагынып.
Син көтәрсең,
Килер диеп,
Өле ялынып.
Исәптә юк,
Синең янга,
Чабып барырга.
Кайнар сөю үткәнгәме,
Әллә үпкәме?
Ни өчендер,
Төшкә керми,
Минем башладың.
Исеменне еш кабатлау,
Эшен ташладым.
Сөю үткән булгангамы?
Әллә ялгышкан?
Бозда энә, түбэләргә,
Бик нык ябышкан.
Боз эрегән,
Кебек йөрөк,
Эрер бервакыт.
Ләкин бар(ы)да онытылган,
Үткән күп вакыт!

Бака бакылдык.

Урам буйлап егет бара иде,
Яшел бака чыкты юлына.
Ярдәм итче, ярдәм итче диде,
Ал син мине, ал син кулыңа.
Яши икән матур бака,
Күрше сазлыкта.
Зарланып ул хәбәр бирде,
Юк бер балыкта.
Хыялланам яшәргә мин,
Матур бер күлдә.
Әйтче диде бу теләкне,
Зинһар халыкка.
Төнбоеклы чиста күлдә,
Кояш нурында.
Кызыныр идем көн бусе,
Ярның кырында.
Чишмә сулы, зәңгәр күлдә,
Килә йөзәсем.
Бер ярдан, икенче ярга,
Күлне гизәсем.
Су анасын кичләр житкәч,
Килә күрәсем.
Алтын таракларын күреп,
Ух син, диясем.
Яр буендагы талларда,
Кошлар күрәсем.
Шул кошларга бер кушылып,
Моннар үрәсем.
Учларына алды егет,
Һәм китте күлгә.
Ярдәм итте сихри затка,
Шатлык күңелендә.
Күлгә кергәч яшел бака,
Жибәрде сөйләп.
Шатлыгыннан, көтмәгәндә,
Жырлады көйләп.

Сабуллашып бака белән,
Егет китте кайтып.
Бервакыттан туктап калды,
Таныш тавыш ишетеп.
Коткардың син мине диде,
Яман сазлыктан.
Алып калдың үлемнән дә,
Һәм дә ачлыктан.
Шул хөрмәткә эзер үзем,
Рәхмәт әйтергә.
Өч теләгең булса эгәр,
Эзер үтәргә.
Уйга батты: нинди теләк,
Теләргә икән?
Байлык эгәр дә сорасам,
Бик тиздән бетәр.
Дәүләт эгәр дә сорасам,
Көтәргә кирәк.
Депутатлар бүген бик күп,
Кәнәфи сирәк.
Саулыктан да кыйммәт нәрсә,
Юктыр дөньяда.
Телә диде бары саулык,
Миңа жомгада!
Бу сүзләргә яшел бака,
Бик тә сөенде.
Өч секунд булды дигәндә,
Кызга әверелде.
Озын чәчле, кара күзле,
Елмаеп тора.
Егет белән бу матур кыз,
Гаилә кора.
Күптә үтми, уллары һәм,
Кызлары туа.
Бу шигырьнең азагында,
Никах, туй була!

Исеңдәме Әти?

Әти! Әти!
Исеңдәме Әти?
Мин кечкенә чакта,
Уйный идек икәү качышлы?
Эзли идең мине,
Юри генә,
Күрмәмешкә инде салышып.
- Бирешәмен,
Кая качтың?
Табып булмый сине,
Берничек.
Белә идең үзең,
Ишек артында мин,
Тында алмый,
Сине күзәтәм.
Шундый матур,
Истәлекләр калган өчен,
Хөрмәтлим мин сине,
Үз итәм.
70 яшьлек юбилеең бүген,
Бер дә биреп булмый,
Андый яшь.
Син яшь әле,
Һәм син янда чакта,
Мин дә тоям үземне бик яшь.
Нинди матур тормыш мизгелендә,
Янда булса Әти-Әниләр,
Соң аңлайбыз күп чакта шуны без,
Алар безгә бәхет телиләр.
Тормыш матур булса янда,
Әгәр туганнар.
Рәхмәт әйтә Әти сиңа бүген,
Барлык туганнар!

Зарланабыз.

Зарланабыз авыр диеп,
Безнең тормышлар.
Карап торам, чит илләрдән,
Кайтты танышлар.

Зарланабыз авыр диеп,
Кыйммәт ризыклар.
Азыклар белән шыплап,
Тулган чүплекләр.

Зарланабыз вакыт юк диеп,
Гамәл кылырга.
Сәбәпләр һәрчак эзлибез,
Читтә калырга.

Зарланабыз, зарланабыз,
Иртән һәм кичен.
Зарланмады әти-әни,
Элек ни өчен?

Кунакларга йөрешмибез,
Без инде күптән.
Көтәбез, үзе килер туганлык диеп,
Яки төшәр күктән.

Соңгы юл...

Яши кеше-укый, эшли,
Аннан гаилә кора.
Безнең тормыш бик күп чакта,
Мәшәкәтьләрдән тора.

Тырышабыз, булсын диеп,
Эшлибез армый-талмый.
Кичләр житкәч, өйгә кайткач,
Хәлебез бер дә калмый.

Гаиләндә сине көтеп,
Торучылар булганда.
Бу арулар бик тиз үтә,
Сау-сәламәт булганда.

Тормыш бара, гомер үтә,
Балалар үсеп житә.
Балаларның балалары,
Безне тиз куып житә.

Шулай матур яшәгәндә,
Өзелә тормыш юллары...
Озаталар соңгы юлга,
Кызлары һәм уллары.

Шундый авыр вакытларда,
Дуслар, туганнар кирәк...
Юксынырбыз Абый, сине,
Сагынып тибәр йөрәк.

Мин ышанам.

Мин ышанам, ничектер башкалар,
Хыяллар тормышка ашалар.
Мин ышанам, ничектер башкалар,
Исән-сау булсын тик башкайлар.

Мин ышанам, ничектер башкалар,
Хыяллар тормышка ашалар.
Киләчәк якты ул, ул матур,
Һәр көнне бик якты таң атар.

Мин ышанам, ничектер башкалар,
Хыяллар тормышка ашалар.
Төннәрен йолдызлар аталар,
Таңнарда сайрашып кошчыклар очалар.

Мин ышанам, ничектер башкалар,
Хыяллар тормышка ашалар.
Ышанмыйча булмый хыялларга,
Киләчәккә безне илтә алар.

Көз.

Көзләр тагын нигә килдең диеп,
Көзгә күпләр сорау бирәләр.
Сөюләренң үтеп киткәнәнә,
Гаепне дә аннан күрәләр.

Мәхәббәтне бик тиз көзләр жиңгәч,
Кышлар житкәч эшләрсез ниләр?
Өшәтерсез кайнар йөрәкләрне,
Язлар житкәч соң шул, соң булыр.

Яңгыр ява, салкын көннәр килде,
Яфрактарда жиргә коелды.
Кошлар жылы якка юнәлеште,
Жир Анабыз муллык өләште.

Көзләр безне кышка әзерлиләр,
Әзерлик без жылы киёмнәр.
Алтын көзнәң нинди гаебе бар?
Күп калмады, явар ап-ак кар.

Сүзләре дә шифалы.

Матур дөньяга туабыз,
Табиблар ярдәмендә.
Алар бик күп ярдәм итә,
Яшәү дәверләрендә.

Теш сызласа йөгәрәбез,
“Ярдәм итегез”- диеп.
Күптә үтми без чыгабыз,
Матур елмаеп, көлеп.

Суык тисә, вирус килсә,
Булмый алардан башка.
Биш минут булды дигәндә,
Җиңеллек килә башка.

Шифалы аларның сүзе,
Дарусыз да дәвалый.
“Туйга хәтле төзәләр”- диеп,
Алар сүзен тәмамлый.

Бик җаваплы һөнәрегең,
Гомерне хәл итәсез.
Табиб исемен югары,
Сез күтәрәп йөртәсез.

Шигырь юлларына салдым,
Мин бүген рәхмәтемне.
Барлык табиблар ишетсен,
Минем зур хөрмәтемне!

Тырышырлар...

Бик нык торсаң аягыңда,
Тырышырлар чалырга.
Өгәр дә шул чак егылсаң,
Өзер алар чагарга.

Бик нык торсаң үз сүзендә,
Ялган белән “жиңәрләр”.
Белмиләр, мине жиңәргә,
Житәрме икән егәрлек?

Бик нык кешелекле булсаң,
Башыңа да менәрләр.
Менеп життем дигәндә тик,
Очып төшәр “жүләрләр”.

Бик нык үзем, бик тә түзем,
Көчем сезгә житәрлек.
Күп “бөгәргә” тырыштылар,
Көче моның бетәр диеп.

Бик нык булуның сәбәбе,
Авыл тәрбиясендә.
Бала барысын күреп үсә,
Үзенә гаиләсендә.

Тормыш.

Тормыш көтәм, гомер юлын үтәм,
Үз тормышым минем, кыйбылам.
Авыр чакта түзәм, чыныктым мин,
Өйгә кайтып аннан, егылам.

Тормыш көтәм, гомер юлын үтәм,
Чадам таңнан мин кичкә кадәр.
Кулланалар бары, сизәм, көтәм,
Бер булмаса булыр бер кадәр.

Тормыш көтәм, сынауларны үтәм,
Үземнән соң кала диеп балам.
Бер егылсам, торам алга барам,
Тормыш тәжрибәсен шулай мин алам.

Тормыш көтәм, бәлки ул да көтә,
Ниләр тагын эшләр икән диеп.
Кайгы килсә елым туктый алмый,
Шатлык килсә җырлыым мин биеп.

Тормыш көтәм, гомер юлын үтәм,
Тормыш көтү авыр эш икән.
Бер жайланыр дуслар әле тормыш,
Өмет итәм, итәм, итәм, итәм,
Шул вакытны көтәм, көтәм, көтәм!

Икейөзле.

Икейөзле кешелэрне күрсәм,
Ни әйтергә белми торам мин.
Дөрөс юлга чыгарырга теләп,
Бик күп уйлар башта корам мин.

Дөрөс сүзне әйтергә дә алар,
Бик күп чакта куркып калалар.
Туры биргән сорауларга җавап,
Алуы да авыр алардан.

Кемнәр шулай куркытты аларны?
Үз фикерен әйтә белмиләр.
Акны-кара, караны-ак диеп,
Алар ала начар “билгеләр”.

Дәшми-тынмый тик яши бирәләр,
Әйтерсең лә алар яшь бәрән.
Сезне дөрөс юлга чыгарырга,
Аңлатырга сезгә сүз бирәм.

Фашист бәрәп безгә кәргән чакта,
Шундый булган булса бабайлар?
Ирек булмас иде бүген безгә,
Булыр иде кулда богаулар.

Ял көнөндө.

Эш атнасының беткөнен,
Көтө сагынып йөрөк.
Нилэр аңа житми икән,
Тагын ни аңа кирәк?

Жомга көнөнөң кичендө,
Шашынып тибә йөрөк.
Кемдер шәрабка табына,
Ә күпләр ала көрөк.

Ял көнөндө үз бакчаңда,
Үткөрүгә ни житә?
Яшелчә түтәлләрендө,
Ял көнө үтөп китә.

Яңа эш атнасына мин,
Өзөр яңа көч белән.
Ә кемнәр шәраб эчтеләр,
Авыр аларга, беләм.

Аек акыл, баш авыртмый,
Эшләнә эштә эшләр.
Минем уңышларны күргәч,
Көнчеләр тагын нишләр?
Эштән соң күпләр эчәр...

Кайтырбыз жиңеп.

Без кайтырбыз туган якка,
Көтегез дуслар.
Ерак, бик ерак булса да,
Барасы юллар.

Жиңеп фашист калдыкларын,
Кайтырбыз дуслар.
Жир Анабыз каршы алыр,
Сайрарлар кошлар.

Без кайтырбыз туган йортка,
Геройлар булып.
Әниләр каршы алырлар,
Шатлыктан елап.

Көтегез Сез бары безне,
Сөекле ярлар.
Мәхәббәттән тиз савыгыр,
Безнең яралар.

Без кайтырбыз сагынып Сезне,
Булырбыз бергә.
Күкләребез тыныч булыр,
Гомер, гомергә!

Исеменне яздым.

Кәгазь кисәгенә,
Исеменне яздым.
Онытырмын диеп,
Никтер уйладым.
Күз алдыннан китми,
Синең карашың.
Йөрәгем түрендә,
Минем барасың.
Исеменне әйтеп,
Таңнан уянам.
Синең булуыңа,
Бик тә куанам!

Тукай булса.

Тукай булса арабызда бүген,
Әйтер иде кирәк сүзләрне:
Уяныгыз, әй, татарлар диеп,
Ачар иде йомык күзләрне.

Бөек Тукай булса арабызда,
Жиңел булыр иде суларга.
Тулы күкрәк белән сулыш алып,
Теләр идем яшәп алырга.

Вируска да аның әйтер сүзе,
Булыр иде, камил иманым.
Кагылма син, милләтемә диеп,
Бирер иде аңа кирәген.

Үземнеке.

Барысы да үземнеке,
Ничек туган шулай бар.
Барысы да миңа охшый,
Жәен-яңгыр, кышын-кар.

Барысы да үземнеке,
Туган ягым, туганнар.
Күршеләрем, авылдашлар,
Барыда тырыш, уңганнар.

Барысы да үземнеке,
Раббым ничек яраткан.
Иң матур кыз үземнеке,
Ул минем туган яктан.

Барысы да үземнеке,
Эштә эшләп табылган.
Байлык, ялган колы түгел,
Кеше булып калынган.

Барысы да үземнеке,
Тирләп, эшләп табылган.
Гадел, тырыш дигән исем,
Тирә юньгә таралган.

Барысы да үземнеке,
Көчләр белән табылган.
Кара алтын таба-таба,
Бик күп көчләр куелган.

Барысы да үземнеке,
Шуңа күрә кадерле.
Рәхмәтле булырмын сиңа,
Белә алсаң кадерне!

Максат.

Тарихка кереп калырга,
Мин бик тырыштым.
Кара алтын белән дә мин,
Бик тиз таныштым.

Утыз ел тырышып таптым,
Кара алтынны.
Хезмәтемнең нәтижәсе,
Орден, медальме?

Әлегә юк, бик көттерә,
Олы дәрәжә.
Этәргеч юк, шуңа күрә,
Этеп жибәрә.

Көтәм әле, бары да безгә,
Авыр бирелә.
Эшемне дәвам итәрмен,
Житкереп жиренә.

Максатларга ирешергә,
Раббым насыйп ит.
Югары үрләрне алып,
Яшәү рәхәт бит!

Бәяләү.

Шигырьләрне язып бетердем дә,
Бәяләргә булдым аларны.
Танышыма бирдем, укы диеп,
Тиз чыгарды дустым карарны.

Шәп булган бу, тагын бармы диеп,
Дәвам итте, укып шигырьне.
Әлбәттә бар, өстәл тулы дидем,
Күрсәт диде, бүлеп сүземне.

Өстәл тулган кәгазь, шигырь белән,
Киштәләрдә тулган алардан.
Тик бер сорау, зинһар әйтче диде,
Аласың син илһам кайлардан?

Тормыш дидем, үзе илһам бирә,
Күрә белү бары бик мөһим.
Күңел күзең күрә белмәсә тик,
“Суқыр” булуың да бик мөмкин.

Өнкәм булса яннарымда.

Өнкәм булса минем янда,
Карар идем аның күзенә.
Киңәшләрен аның тыңлар идем,
Колак салып һәрбер сүзенә.

Өнкәм әгәр булса арабызда,
Икмәк булыр иде өстәлдә.
Мичтән яңа чыккан, тәмле икмәк,
Күпме көч ул бирде үскәндә.

Бүген Өнкәм булса минем белән,
Кунак булыр иде өемдә.
Урыны да булыр иде түрдән,
Жылы, якты өйнең түрендә.

Бергә булмасак та энкәм белән,
Йөрәгемдә аны мин йөртәм.
Искә алам, сагынып искә алам,
Бәлки кайтыр диеп бик көтәм!

Өнкәм әгәр булса минем янда,
Карар идем аның йөзенә.
Рәхмәтләрне кат-кат әйтер идем,
Карап жылы, яшьле күзенә!

Илһам.

Илһам белән Илһамия,
Очрашсалар күңелдә.
Яхшы уйлар кайнап ала,
Күңелемнең түрендә.

Сау бул.

Сау бул беренче мэхэббэт,
Сау бул беренче сөю.
Сине саклап кала алмадык,
Калды жанда тик көю.

Көйдереп, жанны өздөрөп,
Өшөтөп ул югалды.
Нахак эйткэн синең сүзлэр,
Күңөл түрөндө калды.

Йөрөклөрдө авыр яра,
Сызлады көнөн, төнөн,
Кызганмады хэтта никтер,
Яшьлекнең бик яшь төнөн.

Бик озак төзәлдә яра,
Сызлады, аптыратты.
Бары чын мэхэббэт килгәч,
Иртән матур таң атты!

Алга милләтем!

Үз милләте белән горурланып,
Яшәүчеләр жирдә күп микән?
Бу сораулар мине көндә борчый,
Жавап табулары биктә авыр икән.

Очраштырды тормыш бервакыт,
Бер язучы белән, бер эштә.
Шигырьләрне минем кире какты,
Ләкин йөрәк әйтте-бирешмә!

Шигырьләреңне синең укугач та,
Искә төште диде СССР.
Барабаннар кагып баралар күк,
Пафос белән алар язылган,
Кемнәрдән соң үрнәк алынган?

Туфан абый миңа якин дидем,
Якин миңа Роберт Миңнуллин.
Ә ул әйтте укы бүтәннәрне,
Дөрөс алмагансың үрнәк син.

Килешмәдем бу язучы белән,
Бүтәннәрнең фикерен белдем.
Үз милләтен алга алып барган,
Шагырьләрең барын мин күрдем!

Эшлибез эшләрдә без.

Дүшәмбедән, жомгага,
Барабыз бары алга.
Аннары ике көнгә,
Китәбез теләп ялга.

Тырышып эшлибез без,
Бик тиз үтә көнебез.
Атна үтеп киткәнен,
Беребездә сизмибез.

Менә ял килеп житте,
Атна үзәккә үтте.
Нервыларны төзәтергә,
Вакытлар килеп житте.

Шимбә иртәсе рәхәт,
Я, Раббым сиңа рәхмәт!
Бер кешедә борчымый,
Ял бирә безгә сихәт.

Үтеп китте ике көн,
Булды төшмә, әллә өн?
Ял итәргә язмады,
Бер хәлем дә калмады.

Яңа атна башлана,
Эшләр миңа “ташлана”.
Бармый алар башкага,
Түзсен бары баш кына!

Язучының мәхәббәте.

Язучының мәхәббәте,
Аның шигырьләрендә.
Республика горурлыгы,
Татар шагыйрьләрендә.

Шигырьләрдә Туган якның,
Матурлыгы чагыла.
Шушы матурлыкны күреп,
Кунаклар күп агыла.

Татар жыры, татар моңы,
Күңелгә үтеп керә.
Тукай шигырен укысаң,
Яшәргә ул көч бирә.

Татар халкы, тырыш халык,
Иң беренче эшләрдә.
Иген игә, мал асырый,
Белә ниләр эшләргә.

Булдырабыз диеп әйтергә,
Татарларның бар хакы.
Нинди эшкә тотынса да,
Яхшы була азагы.

Үрнәк булып.

Бүтән халыкларга үрнәк булып,
Яшәү кирәк, минем милләтем.
Татарлар ул тырыш, бөөк халык,
Саклап калыйк без татар телен.

Бердәмлектә бары безнең көчләр,
Иман булсын безнең күңелдә.
Дин кушканча яшәү насыйп булсын,
Аллаһ булсын йөрәк түрендә.

Мин татар диеп горурланып,
Яшәргә безгә язсын.
Татар жанлы кешеләргә,
Бик күп рәхмәтләр яусын!

Көләч йөзле Әнием.

Әниемнең жылы куллары,
Искә төшкән саен жылыта.
Арабызда түгеллеге искә төшкәч,
Күз яшьләре белән елата.

Әниемнең көләч йөзләре,
Янып торган матур күзләре.
Күз алдыннан китми карашы,
Бигрәк тәмле иде һәр ашы.

Әниемнең әйткән сүзләре,
Тормыш авыр улым, түз яме.
Үз көчең бары син ышан,
Жәй көненә эзерлән кышын.

Жәйләр җиткәч, кышны онытма,
Эш юк диеп, йоклап син ятма.
Иртә торсаң эшен тиз бетәр,
Авырлыксыз кышлар тиз үтәр.

Төшкә керде.

Төшкә керде көз аеның,
Яңгырлы, салкын көне.
Йөрим икән мин урамда,
Сагынып, эзләп сине.

Очып, йөгереп йөрисең,
Өлгерәсең күп эшкә.
Бәхет ерактан күренә,
Тәэсир итә йөрешкә.

Сөйгән чакта көз көне дә,
Матур язлар шикелле.
Күзгә күренми болытлар,
Кәеф яхшы, билгеле.

Уянып киттем, таңнар аткан,
Урамнарда кыш көне.
Бәхет телим, сезгә дуслар,
Тулы санлы ел буге!

Хәтерләтте Яна Елны.

Сары, тәмле мандаринны,
Алып кайттым өемә.
Өстәл артына утырдым,
Матур, татар көенә.

Өйнең эчен басып алды,
Исе мандариннарның.
Хәтерләтте Яна Елны,
Утыз беренең төнен.

Искә төште бала чаклар,
Жигелгән парлы атлар.
Кыш Бабайга диеп язылган,
Котлаулы безнең хатлар.

Кичэге түгел.

Мин инде бүген,
Кичэге түгел.
Сине сагынып,
Еламый күңел.

Онытып барам,
Авыр булса да.
Йөрәкләремдә,
Яра калса да.

Сөю эзләре,
Ерак калдылар.
Кара чәчләрне,
Агартты алар.

Очрату сине,
Насыйп булгандыр.
Йөрәктә сиңа,
Урын калгандыр.

Син диеп тибә,
Бүген йөрәгем.
Рәхмәтләр яусын,
Сиңа сөйгәнем!

Догалар кыла микән?

Туганнарын жирлэгәннәр,
Догалар укый микән?
Өче, жидесе, кырыгы,
Барлыгын белә микән?

Илле икесе көнөндә,
Сөякләр таркаладыр.
Фәни дөньядан киткәннәр,
Догалар көтәләрдер.

Белмибез горөф-гадәтләр,
Нидән бездә гыйбәрәт.
Бик күпләр хәтта белмиләр,
Нәрсә икән тәһарәт.

Өйрәнергә иде барысын,
Юктыр өйрәтүчеләр.
Бу безгә кагылмас димә,
Жирдә көн күрүчеләр.

Яшибез ничек телибез,
Белмибез татар телен.
Белмибез горөф-гадәтләр,
Һәм бурычлар барлыгын.
Тагын күп нәрсә тагын.

Күршенеке күркә.

Чит бакчадагы чәчәкләр,
Матур булып күренә.
Күршенең хатыны матур,
Повезло же күршегә.

Күрше тавыгы да күркә,
Хатыны бигрәк иркә.
Күршенең хәтта бакчасында,
Яшелчә үсә иртә.

Иң беренче кояш чыга,
Никтер күршеләр өчен.
Кояш бата, айда калка,
Аларга беренче ни өчен?

Лачыным диеп дәшә иренә,
Безнең күрше хатыны.
Чәчкәм диеп җавап бирә,
Ире кочаклап аны.

Шулай дуслар, күрмибез никтер,
Үзебезнең бәхетне.
Күршеләр безнең кебек, тик,
Була белә бәхетле.

Кан бирүче.

Минем каным ярдәм итсә,
Бер кешегә, яшәр өчен.
Шатлык булыр, хәлем бетмәс,
Артыр бары минем көчем.

Минем каным ярдәм итәр,
Авыр хәлдә булганнарға.
Үрнәк булыр куркакларға,
Читтән карап торганнарға.

Минем каным ярдәм итсен,
Хаста кеше тиз терелсен.
Белмәсә дә мине үзе,
Мин якыны, белеп торсын.

Кан бирүче мәңге яшәр,
Табиб аңа Сез диеп дэшәр.
Ярдәм итү чит кешегә,
Бездән соң да ышанам, яшәр!

Кызыл милэш.

Кызыл милэш, кызыл милэш,
Син булдың миңа сердэш.
Сөйгәнемне ничек табым,
Бирче, бир зинһар киңэш.

Көтәм әле көзгә хәтле,
Көзен пешә милэшләр.
Үземнең бердән-беремне,
Көтәм, дуслар кардэшләр.

Милэш тәлгәшләрә кебек,
Кызарам кызлар күргәч.
Ул миннән читләргә китте,
Миңа вәгъдәләр биргәч.

Сезгә әгәр очраса ул,
Сөюемне әйтегез.
Минем булачак бәхеткә,
Сез дә өлеш кертегез!

Бер рәттән.

Ирләр белән рәттән торып,
Кызлар тәмәке тарта.
Икенчәсе сыра белән,
Бала арбасы тарта.

Агуланып алар үсә,
Бик кечкенә вакыттан.
Сыраны да сатып ала,
Бик тә зур ул савыттан.

Балалары карап үсә,
Әниләрәнең шөгелен.
Күптә үтмәс алар башлар,
Күрергә үзләрәнең көнен.

Нинди көн бүләк итәсез,
Балаларга сез бүген?
Күрмичә үсәләр алар,
Матур дөньяның күген.

Йөзем якты.

Йөзем якты, яхшы кешеләргә,
Ишек ачык, үзем ишеләргә.
Урын түрдә гади кешеләргә,
Омтылам мин дәрәс яшәргә.

Үрнәк алам, үрләр яулаганнан,
Теләп калам, түз диеп егылганга.
Тора алмаса, тор диеп ярдәм итәм,
Кул сузганга хәер биреп китәм.

Елмаямын, миңа елмайганга,
Сөенәм мин жылы, язгы майга.
Йөзем якты, матур таңнар атты,
Кошлар сагынып тагын безгә кайтты.

Йөзем якты, яхшы кешеләргә,
Ишек ачык, дуслар, туганнарга.
Ризык пешкән, өстәлләрәм иркен,
Шундый матур дуслар, бүгенге көн!

Иссез.

Акчаның исе юк диләр,
Ничек инде булмасын.
Балаларга аңлатык,
Бездән серләр калмасын.

Эшләп табылган акчадан,
Тир исе бәлки килер.
Аллаһ аның иясенә,
Саулык һәм муллык бирер.

Бик жиңел килгән акчадан,
Таныш түгел ис килер.
Ул акчаның хужасына,
Мәшакатьләр күп килер.

Акчаның исе юк диләр,
Ә мин килешә алмыйм.
Хәрәм булмасын акчалар,
Мин шуны яхшы аңлыйм.

Яшьлек.

Әй син яшьлек,
Нинди матур мизгел...
Шатлык йөздән китми иде гел.
Һава торышына карамастан,
Кошлар кебек жырлый иде күңел.

Хатлар язмыйбыз хэзер.

Хатлар без хэзер язмыйбыз,
Китаплар укыймыбыз.
Барыбыз да телефоннан,
Күзне ала алмыйбыз.

Ашыйсы килсә дә хэзер,
Шалтыратабыз гына.
Кэшбэкларга бик кызыгып,
Күп акчалар тотыла.

Өчнө алсан дүртенчесен,
Бушка бирэбез дилэр.
Ышанырга тик ашыкма,
Булма син, булма юлэр.

Чын акчалар онытыла,
Карта белән түлибез.
Кесэләрдә бер тиен юк,
Ләкин ачтан үлмибез.

Ияләштек рэхәткә без,
Дөнья кая барадыр.
Күптә үтмәс роботларда,
Дөнья буйлап таралыр.

Алыштырып кешеләрне,
Алар эшләр авыр эш.
Кешеләр хәтта йөз яшьтә дә,
Сакланып калып бик яшь.

Үз кояшың.

Үзеңнең кояшың,
Булсын ул бу жирдә.
Кочаклап бер алгач,
Ныклап тот, жибәрмә!

Үзеңнең ризыгың,
Булсын ул өстәлдә.
Шөкерне айтсәң син,
Күп нәрсә өстәлә.

Шөкер диеп йөргәнгә,
Шөкер диеп күргәнгә.
Изге булса уең,
Төшмәссең түбәнгә.

Үзеңнең тормышың,
Үзеңнең язмышың.
Язмыштан узмыш юк,
Диеп син ялгыштың.

Үзеңнең нигезең,
Булсын ул дөньяда.
Алга бары атла,
Бул һәрвакыт син алда!

Кемдә кемнең эше бар.

Кемдә кемнең эше бар,
Хәзер урамнарда тар.
Май аена карамастан,
Бездә ява ап-ак кар.

Кемдә кемнең эше бар,
Бармы синең юкмы пар.
Берәүләрнең берәүдә юк,
Кайберләрнең ике яр.

Кемдә кемнең эше бар,
Ин мөһиме акча бар.
Акчаң булса, иркен урам,
Һәр көн саен яңа яр.

Кемдә кемнең эше бар,
Ишекләрдә йозаклар.
Күршеләр күршегә керми,
Бер-берсеннән туйганнар,
Шуна бикләп куйганнар!

Ярты.

Һәр нәрсәнең була үз яртысы,
Ак төснөң дә була карасы.
Бала тугач аның өчен күпме,
Йөрәккәйнең сызлый ярасы.

Төnnәрдә дә якты көnnәр була,
Ә көnnәрен була караңгы.
Якты була сөю булса янда,
Сөю китсә киләдер кайгы.

Көн булмаса төндә булмас иде,
Булмас иде күктә йолдызлар.
Төnnәр үтми таңнар атмас иде,
Кояш чыкмас иде иртәдән.

Мин булмасам, синдә булмас идең,
Китек булыр иде күңелең.
Син булып та, әгәр мин булмасам,
Бик тар булыр иде киң илең.

Төрле яшьтә.

Утыз яшьтә эгәр берәр кеше,
Яман сүзләр белән эндәшсә.
Бирер идем аның кирәген мин,
Йодрык белән инде, әлбәттә.

Кырык яшьтә эгәр берәр кеше,
Кырын карап миңа эндәшсә.
Этләр өрә, бүре йөрөп тора,
Өйтә идем эчтән, эндәшмә.

Илле яшьтә эгәр берәр кеше,
Гайбәт чәчсә безнең тарафка.
Каршысына аның килеп баскач,
Тына иде, карап карашка.

Алтмыш яшьтә кеше ниләр сөйли,
Кирәк түгел инде белергә.
Намазларны биш кат укып, шөкер,
Жомгаларга язсын йөрергә.

Һәр мизгелнең кызган чагы була,
Сугып кал син кызу чагында.
Дошманнарың синнән куркып торсын,
Дуслар булсын синең ягыңда!

Кыюлык өчен.

Сәхнәгә чыгып басуга,
Югалды фикер.
Дустыма әйттем: –“Ник алай?”,
Ул әйтте: –“Төкер!”.

Ә син,- диде,
Сал 100 грамм, кыюлык өчен.
Сизәрсен син шул вакытта,
Хәмернең көчен!

Нервыларың тынычланыр,
Куркуың качар.
Аек яшәү бу дөньяда,
Беләм, бик начар.

Кара күзлегенне киеп,
Чык син сәхнәгә.
Чын артистлардан үрнәк ал,
Фонограмма нигә?

Алдан яздыр жырларыңны,
Яхшы бер дискка.
Авызыңны ачып тик тор,
Борчылма юкка.

Мин әлбәттә килешмәдем,
Дускаем белән.
Үз-үземә бурыч куйдым,
Сәхнәгә өйрән.

Көзгә каршына килеп бас,
Жырыңны көйләп жибәр.
Сәхнә өчен син тугансың,
Кара нинди син, чибәр!

Аек фикер, аек акыл,
Булса бик яхшы.
Хәмер белән дуслашмасаң,
Көннәрең якты!

Кая бара дөнъясы.

Кулында сыра шешәсе,
Авызында тәмәке.
Килешми сиңа, белеп тор,
Яман гадәт, әшәке.

Яшьлегенң матурлыгын,
Югалтасың анламый.
Табибларда бик тә теләп,
Ярдәм итә ала алмый.

Үзең сатып алган чирне,
Теләрсен дәваларга.
Ләкин вакыт үткән булып,
Әле соң түгел, аңла!

Табигатьнең һәм күкләрнең,
Гүзәллегенә соклан.
Изгелек кыл, саваплар җый,
Матур җыр тыңлап, моңлан!

Сөйләреңне син аңлат,
Чибәр, уңган бер затка.
Гаилә корып син жибәр,
Бирмә син аны ятка.

Без бу җирдә кунак кына,
Өч көнлек дөнъя диләр.
Һәр минутның кадерен бел,
Тыңла син мине, юләр!

Халыкныкы мин.

Мин халыктан ерак түгел,
Дэрэжэм юк дигэн- “данлыклы”.
Халыкныкы, бары халыкныкы,
Бу исемнэн ни бар кыйммэтле?

Утыз ел мин табам кара алтын,
Юк элбэттэ Майбах, Мерседес.
Этэргеч юк, шуңа күрә әле,
Эшлимен мин дуслар медальсез.

Бирешмимен, тыныч кына эшлим,
Кара алтын ага торбадан.
Иртэн иртүк торып эшкә китәм,
Күп кешеләр әле тормаган.

Халыкныкы булып калам әле,
Бу исем бик миңа килешә.
Белеп торсын эшемдә түрәләр,
Нефть таба егет, тырыша!

Мин халыктан ерак түгел,
Дэрэжэм юк дигэн- “данлыклы”.
Халыкныкы, бары халыкныкы,
Бу исемнэн ни бар кыйммэтле?
Бу исем бик миңа кыйммэтле!
Шуңа күрә сезгә рәхмәтле!

Гафу итче авылым.

Авылдан килдем шәһәргә,
Матур итеп яшәргә.
Авыр булса да түзәм мин,
Уем юк бирешергә.

Авылдан килдем шәһәргә,
Эш күп монда яшъләргә.
Ләкин кичләр житкәч никтер,
Күзләр минем яшъләнә.

Авылымны мин сагынам,
Сагынам авыл кызын.
Су буенда йөзеп йөргән,
Сары бәбкәле казын.

Битәрлимен һәр кич шулай,
Үземне тирги-тирги.
Ни житмәде авылымда?
Бу сорау тынгы бирми.

Имеш шәһәрдә яшәргә,
Жиңел яшъләргә биктә.
Китәр идем моннан качып,
Горурлык әйтә, китмә.

Тамыр жәеп син жибәрдең,
Син шәһәрнең өлеше.
Улың үсә, агач утыртылган,
Үз ұрының сиңа килешә/

Шулай дуслар, авыл төшкә керә,
Еллар үткән саен ешырак.
Терсәк якын, ләкин тешләп булмый,
Яшьлектән дә үткән ел ерак.

Йөрәгем, күнелем белән,
Мин авылныкы һаман.
Авылым гафу ит мине,
Дуслар, шигырем тәмам!

Сөяксез тел.

Тел бит ул сөяксез дуслар,
Сөйли дә, сөйли.
Ни күрәсен ул үзенә,
Ул әле белми.

Болай икән, шулай булган,
Син ишеттеңме?
Күрше энә ни эшләп йори,
Син аны күрдеңме?

Гайбәт сата көннәр буге,
Безнең телебез.
Белмибез һәм ишетмибез,
Нинди соң үзебез?

Эше булган кешеләрнең,
Юк бер вакыты.
Кеше сөйләп алар йөрми,
Эшләре каты.

Өйдә дуслар, тату яшик,
Көнләшми генә.
Ничек яшәсәң дә үтә,
Гомер бер генә!

Ява яңгыр.

Яңгыр ява, жәйге яңгыр ява,
Кайтып киләм юлның кырыннан.
Күзем төштә шулчак чибәр кызга,
Ким түгел ул патша кызыннан.

Бер күрүдә ана гашыйк булдым,
Сизәм эшләр харап, бик харап.
Танышырга теләп башны идем,
Ул елмайды миңа бер карап.

Жәйге яңгыр, рәхмәт сиңа яңгыр,
Юлларымны минем чылаттың.
Гомер буге таба алмый йөргән,
Гүзәл затны таптым, яраттым.

Мин бәхетле күрә алган өчен,
Шушы матур кызның йөзләрен.
Күзләренә аның туры карап,
Яратам диеп әйтә алган өчен!

Табигать.

Табигать гафу итәрме,
Безне кешеләр.
Зарарланган табигать белән,
Балалар ни эшләр?
Машиналар тәүлек бус,
Чабалар юлдан.
Заводларның төтеннәре,
Еракка сузылган.
Көн-төн алар бүген эшли,
Товар чыгара.
Агуланган шакшы сулар,
Елгага ага.
Елгалардан диңгезләргә,
Кушыла сулар.
Кошлар, балыклар, жәнлекләр,
Калырмы дуслар?
Кызыл китапка керсәләр,
Ниләр эшләрбез?
Эчәрлек сулар бетсәләр,
Кое тишәрбез?
Якларга кирәк бүгеннән,
Күкне, суларны.
Урманнарны, жәнлекләрене,
Болын, кырларны!

Сине күрөп.

Сине күрдем бүгөн,
Тагын төштә.
Рамашкалы матур күлмәктән.
Өйтерсең лә,
Шундый матур кызны,
Мин беркайчан да,
Әле күрмәгән.
Кара күзле,
Чәче дулкын, дулкын,
Карашлары миңа бик якын.
Адымнары, йөзгән ак кош кебек,
Йөрәгемдә капты көчле ялкын.

Халыкныкы мин үзем.

Мин халыктан чыккан
нефтьче,
Шуңа да мин бик тә, бик
көчле.
Авырлыклар бер дә
куркытмый,
Ни булсада кичен таң атмый.

Һәр нәрсәнең була үз җае,
Гомерләрнең яшел үз җәе.
Кышлар житкәч ап-ак кар ява,
Язлар житкәч эреп югала.

Көзләр житкәч уңыш жыела,
Тормыш бара үзенең җаена.
Сизелмичә үтә гомерләр,
Искә алгач елар, я көләр.
Әйтер тагын: “Нинди син
юләр?”.

Юләр түгел, бары хыялый,
Мин яшь диеп үзен алдалый.
Ярамыйга бердә карамый,
Бара һаман, бара туктамый,
Туктарга да никтер ярамый.

Алдау/Ялган.

Бик күп сүзләрдә,
Алдау һәм ялган.
Кемнәрдән соң ул,
Үчләрен алган?

Күзләрендә күп чак,
Ялган карашлар.
Күзләрендә күп чак,
Ни эшләптер яшьләр.

Дөреслек ул юктыр,
Дөньяда бүген.
Ялган хисләр баскан,
Дөньяның күген.

Ясалма керфекләр,
Ясалма кашлар.
Ясалма иреннәр,
һәм буш кешеләр.

Чынбарлыкка житми,
Ни эшләсән дә.
Дөреслек өчен кызганыч,
Түгел үлсән дә!

Кичке авыл.

Кичке авыл,
Ишетелә
Ерак түгел
Уйный бер баян.
Авил кызларының
Йөрәкләре
Бик еш тибә
Кем ул шулай
Матур уйный?
Килеп чыкты
Безгә ул кайдан?
Кичке авыл,
Төн дә килеп житкән
Ләкин йоклар вакыт
Түгелдер
Матур итеп берәү
Гармун уйный
Бик күпләрнең
Качты йокылар.
Кем ул шулай
Матур уйный?
Килеп чыкты
Безгә ул кайдан?

Нидер житми.

Өстәл өсте тулы ризык белән,
Өебездә жылы һәм якты.
Нидер житми ләкин күңелемә,
Бервакыттан күздән яшь акты.

Әти-Әни житми минем янда,
Никтер күңел елый сагынып.
Кунакларга чакырырга иде,
Өйләремдә кунакка алып.

Күрсәтергә иде зур йортымны,
Буйга үсеп житкән улымны.
Өйнең түрләреннән урын биреп,
Күрсәтергә иде хөрмәтне.

Рәхмәтемне әйтеп сыйлар идем,
Кунак итәр идем бик озак.
Ләкин чакыруны алар ишетмәсләр,
Әти-Әни инде бик ерак.

Догаларны укып, искә алам,
Әти-Әниемне көн саен.
Исән чакта тырышыгыз хөрмәтләргә,
Табыгыз сез күрешү җаен!

Бәләш пешә.

Кышкы салкын кичләрдә,
Бәләш пешә мичләрдә.
Сөтләп без чәй эчәбез,
Матур, якты кичебез.

Күктә йолдызлар яна,
Әнә ай балкып тора.
Ерак түгел галәмдә,
Бармы икән әдәмнәр?

Бардыр әлбәттә, бардыр,
Хыялларыңны калдыр.
Күктә күренсә йортлар,
Анда ниндидер алар?

Күктә йолдызлар яна,
Болытлар кайда ага?
Алар бергә жыелгач,
Ап-ак карлар да ява.

Кыска кеше гомере.

Кеше гомере кыска,
Тормыш тарта гел аска.
Төз торыр өчен кирәк,
Охшарга яхшы атка.

Тормыш йөгәннен киеп,
Мәшакәтләрән өеп.
Барырга бары алга,
Тырышырга, атларга.

Ял итим диеп туктасаң,
Арып әгәр егылсаң.
Таптап китәрләр күпләр,
Дөбердәр шулчак күкләр.

Кыска кеше гомере,
Һәр кешенең үз эзе.
Яхшы гамәлләр кылса,
Якты кешенең йөзе.

Яратам.

Яратам авыл кызларын,
Саф алар һәм сөйкемле.
Тыйнак, матур һәм уңганнар,
Гади үзем шикелле.

Эчкерсез, чиста күңелле,
Акыллы безнең кызлар.
Алар өчен бервакытта,
Кызармас безнең йөзлэр.

Гүзэл Әни.

Әнием иң гүзэл иде,
Уңганнарның, уңганы.
Тырыш иде бар эшкә ул,
Булганнарның булганы.

Сигез бала ул үстерде,
Бик авыр заманнарда.
Утын кисеп мичкә якты,
Кышкы ул салкыннарда.

Чәшке туныда юк иде,
Юк иде алтыннары.
Мейкап дигән сүзне белми,
Бик матур тырнаклары.

Матур итеп ул киселгән,
Буялмаган лакларга.
Ясалма керфекләр дә юк,
Шуңа була мактарга.

Ә хәзер кашлар “ясалган”,
Мейкап тәүлек буена.
Ясалма керфек, татулар,
Гәүдәсенә буена.

Гүзәлләрнең иң гүзәле,
Тырыш, матур һәм уңган.
Әниемнән без балалар,
Яхшы үрнәкләр алган,
Барыда истә калган.

Әни догалары.

Исән-сау йөр балам диеп,
Кала иде Әни озатып.
Юллар уңа иде шуңа күрә,
Аллаһ йөртә иде күзәтеп.

Әни догалары алар изге,
Чишмә суы кебек саф алар.
Авырлыклар була калса әгәр,
Даруларсыз дәвалый алар.

Әниемнең гади догалары,
Бүгенгедәй әле исемдә.
Булганына шөкер әйтеп яшим,
Татарстан дигән жиремдә.

Улыма да белгән догам белән,
Ярдәм итә алсам юлында.
Бәхетләре безнең балаларның,
Һәрбер ата-ана кулында.

Раббым сакла, зинһар өчен,
Минем газиз баламны.
Үзем янында булмасам,
Көнәм була караңгы.

Яхшы кешеләр һәрвакыт,
Булсын аның янында.
Яхшы гамәлләр ул кылсын,
Иман булсын жанында.

Иман.

Мәчетләр дә, чиркәүләр дә бик күп,
Ник күпләрдә юк икән иман?
Жомга көнне барлык мәчетләрдә,
Ишетелә имам әйткән азан.

Ят калмады жирдә ни өчендер,
Бик күп кызлар тарта тәмәке.
Гәүдәләре “тату”ларга баткан,
Ике сүзнен берсе әшәке.

Дөнья куып бик күпләр оныта,
Үзләренен газиз баласын.
Аңламыйлар яшылек үтеп киткәч,
Йортларында ялгыз каласын.

Кешелеклек, әхлак сыйфатлар,
Кайда калдылар икән?
Хәмер эчеп көн күргәннәр,
Берәр айнырлар микән?

Иблис әллә үз артыннан,
Ияртеп йөри микән?
Тыйганнардан тыелырга,
Вакытлар күптән житкән!

Жомга иртәсе.

Коймак исе белән тулган,
Өйдә жомга иртәсе.
Өнкәм мичкә яккан бүген,
Килми эшкә китәсе.

Без торуга ризык пешкән,
Чәй кайнаган өстәлдә.
Йолдызкаем без үссен диеп,
Сөттә биргән өстәмә.

Нинди рәхәт үсмер чаклар,
Өти-Өни янында.
Мәшакатьләр дә юк сыман,
Алар исән чагында.

Тормыш тора ак-карадан,
Китә алар арадан.
Йөрәк елый, сыкрып озак,
Шундый авыр ярадан.

Кадерләрен белеп, зурлап,
Хөрмәтлик Әниләрне.
Хәлләрән гел белеп торыйк,
Онытмыйк Әтиләрне!

Кызыл Лада.

Чабабыз алга,
Кызыл Ладада.
Кайтып киләбез,
Туган авылга.

Жилләр исәләр,
Лада артыннан.
Шәһәргә кайтыш,
Туган авылдан.

Ике арада,
Йөрибез чабып.
Күңел гел тарта,
Туган авылга.

Авылда яллар,
Бик тиз үтәләр.
Шәһәрдә безне,
Эшләр көтәләр.

Атна үткәнән,
Зарыгып көтәм.
Кызыл Ладада,
Авылга китәм.

Яхшы иде.

Элек яхшы иде дибез,
Хэзер бүтәнчә никтер.
Никтер риза түгелдер без,
Әйтә белмибез шөкер.

Яхшы иде элек дибез,
Тигез идек күбебез.
Дөнья тыныч, сулар чиста,
Аяз иде күбебез.

Элек яхшы иде дибез,
Шөкер әйтә белмибез.
Очрашканда сәлам әйтеп,
Шатланып ник көлмибез?

Елмаябыз бик сирәк без,
Баскан башны мәшакать.
Начар булса да бирешмә,
Барысы диген әйбәт!

Шөкер диген, Аллам рәхмәт,
Булганына сөенәм.
Элек яхшы булганына да,
Раббыма башны иям!

Нефтьчеләр урамы.

Нефтьчеләр урамының,
Бигрәк төзек юллары.
Ни өчен диеп сорарсыз,
Тырыш татар уллары.

Кара алтын алар таба,
Жирдәге тишемнәрдән.
Аларның көче юлларны,
Төзекләгәндә кәргән.

Кара алтын табу серен,
Бары тик алар белә.
Аларның ярдәме белән,
Шәһәр тиз төзекләнә.

Татар нефтенң шифасы,
Нефтьчеләр кулында.
Нәтижәләрен күрәбез,
Шәһәрбез юлында.

Рәхмәт сиңа кара алтын,
Республика байлыгы.
Озак еллар дәвам итсен,
Нефтьченең саулыгы!

Сагындыра туган як.

Тальян гармунның моңнары,
Үтеп керә күңелгә.
Искә төшкәч туган яклар,
Күздән яшыләр күренә.

Сагындыра туган авыл,
Күршеләр һәм урамнар.
Инешләр һәм Чулман бие,
Ерак түгел урманнар.

Сулар һавалары чиста,
Тәмле чишмә сулары.
Ундырышлы, бигрәк тә бай,
Игенле басулары.

Самоварлы өстәлләрдә,
Мичтә пешкән бәлешләр.
Өстәл артында туганнар,
Иң якын авылдашлар.

Кырым күпере.

Төзи белмәгән кешеләр,
Жимерергә ярата.
Кырым күпере ни өчен,
Хәрәбә булып ята?

Хыяллары чынга ашты,
Шартлаттылар күперне.
Бик күптән алар куркытты,
Куркырлар диеп безне.

Күпердән үчнә алалар,
Акыллары булмагач.
Дөньяда бүген яшәүләр,
Бигрәкләрдә куркыныч.

Жавап бирәсе булачак,
Аларга бу эш өчен.
Төзегәндә бу күперне,
Күп кеше куйды көчен.

Безгә дә бәлки кирәктер,
Алар кебек булырга.
Ләкин беләм, кирәк безгә,
Кеше булып калырга!

Кешелеклелек.

Кешелеклелек сүзөндө,
Тирэн мәгънә ята.
Бу сүзгә кайбер кешеләр,
Бүгөн никтер оныта.

Куалар алар дөньяны,
Бик матур яшәр өчен.
Кеше башыннан йөриләр,
Уйлап бары үз өчен.

Байлыкка бары табынып,
Үтәр әлбәттә яшылек.
Искә төшәр яшылек үткәч,
Килер күзләргә яшыләр.

Кешелеклелек бервакыт,
Кайтыр тагын кешегә.
Иман, вөждән сүзләрендә,
Язса иде ишетергә.

Кешелеклелек сүзөндө,
Тирә мәгънә ята.
Бары мөлкәт жыю дуслар,
Белегез олы хата!

Кайтып киләм.

Кайтып киләм Әлмәт каласыннан,
Юл кырында безнең тишемнәр.
Кырлар бушап калган бик күп жирдә,
Ужымнар да инде тишелгән.

Август аеның да утыз бере,
Жәй сизелми үтте быел да.
Унда, сулда, бөтен жирдә байлык,
Татарстан дигән жиремдә.

Куанып мин шулай кайтып киләм,
Кара алтын-халык байлыгы.
Республикабызны ныгыта ул,
Бюджетның да шактый өлеше.

Кара алтын табам мин тырышып,
Эшемне мин биктә яратам.
Булсын диеп, армый-талмый эшлим,
Жирдә яхшылык мин таратам,
Туган ягым сине яратам!

Мәктәптә соңгы кыңгырау.

Соңгы кыңгырау олы юлга,
Безгә ишекләр ача.
Рәхмәт әйтеп мәктәпләргә,
Чыгып китәбез юлга.

Кемдер инженер булачак,
Кемдер танылган табиб.
Кайсы берсе эшли башлар,
Яраткан эшен табып.

Кайда гына укысак та,
Калыр йөрәктә мәктәп.
Укудан сон туган якта,
Тырыш эшләрбез, әйбәт.

Ә хәзергә уңышлар тик,
Бер-беребезгә телибез.
Соңгы кыңгырау көнөндә,
Бик тә бик бәхетле без!

Дәрәс яшә.

Ялагайланып күп чакта,
Тырышалар ярага.
Дәрәс әйтергә куркалар,
Куркалар хәтта карарга.

Дәрәсен әйтер өчен кирәк,
Күп чакта шул батырлык.
Алдар өчен житә бары,
Булу биктә, бик куркак.

Үз өстеңә җаваплылык,
Алулары бик кыен.
Дәрәсен әйтсәң охшамый,
Карыйлар күбесе кырын.

Янәсе син, биктә катгый,
Уйламый хәл итәсең.
Озак эшли син алмассың,
Тиздән бездән китәрсен.

Эшем өчен җавап бирәм,
Бары мин үзем генә.
Бу эштә эшләп калырга,
Кирәк түземлек кенә.

Эт өрә, бүре йөри диеп,
Әйткән сүзләр бик дәрәс.
Куркыныч эшкә өйрәтәм,
Күпләргә бирәм дәрәс!

Татар исемен акла.

Яше, карты сүгенәләр,
Әйтеп начар сүзләрне.
Әй, жәмәгать беткән мени,
Татарның яхшы сүзе?

Туган телен кадерләгән,
Халык кадерле булып.
Бу мәкальне истә гел тот,
Башыңда мәңгә калдыр!

Бөек татар телебезне,
Кадерләп һәрчак сакла.
Бөек Тукайны укып чык,
Татар исемен акла!

Чагыштырып кара.

Зарлансагыз мин бәхетсез диеп,
Барыгыз сез хастаханәгә.
Берәү ята аяклары йөрми,
Икенчесе күрми интегә.

Зарлансагыз мин бәхетсез диеп,
Барыгыз сез картлар йортына.
Балалары булып алар ятим,
Сатылганнар алар “яртыга”.

Мин бәхетсез диеп зарлансагыз,
Эзләмәгез булмас гаепләр.
Күзегезне ачып сез карагыз,
Тирә-якта күпме гарипләр.

Башың исән, аякларың йөри,
Йөрәк тибә, тагын ни кирәк?
Булганына шөкер диеп әйтеп,
Яши бары белү тик кирәк!

Бересе.

365 битлек китапның,
Бүген беренче көне.
Мине эш бигрэк ярата,
Чакыра көне-төне.

Икенче бите дә эштә,
Үтте икенче гыйнварь.
Мине котлаптыр да бәлки,
Ява йомшак ап-ак кар.

Елны ничек башласаң син,
Шулай ул дәвам итәр.
Бүтәннәр әйдә эшләсен,
Миңа бүгенгә житәр.

Алмаштырып булмый торган,
Кешеләр ул юк диләр.
Каршы киләм, дәрәс түгел,
Эш зинһар мине жибәр.

Өйгә кайтып, Яна Елны,
Үткәреп алыым әле.
Берәр атна искә алма,
Килештек димәк, яме?

Тынлык басты, жавап та юк,
Уйга калдым мин тагын.
Өчесе дә әллә эшкә?
Ял бир диеп ялварам.

Зинһар Раббым ташламасын,
Бары саулыктан мине.
Сау кешегә нәрсә соң эш?
Кагылган миңа эш “жене”.

Эшлимен мин үз эшемне,
Кичә, бүген, иртәгә.
Медалем юк, бары шуңа,
Күңелем бик тә үртәлә!

Ни өчен?

Ни өчен якын кешеләр,
Үпкәлиләрдер безгә.
Нахак әйткән сүзләрегез,
Ишетелми үзегезгә.

Горурлык дигән богаулар,
Сезне иттеләр әсир.
Барыда яхшы диеп әйтәсез,
Бирмисез кемгә сез сер?

Гафу итегез диеп бүген,
Әйтәм мин үзем сезгә.
Берәр вакыт бәлки булып,
Ят сезнең үзегезгә.

Аралашып дус, туганча,
Яшик без тату булып.
Әйтәсе сүзләргә әйтик,
Калмасыннар сер булып.

Кирәк түгел калганы.

Кеше тормышы торадыр,
Төрле-төрле мизгелдән.
Кемдер туа, кемдер үлә,
Үтеп булмый язмыштан.

Язмыштан узмыш юк диләр,
Килешәм, бары дәрес.
Күрәчәкне күрми гүргә кереп булмый,
Тормыш әйтерсең дәрес.

Өйрәтә ул кемне ничек,
Билгеләр куя хәтта.
Бик яхшыга укыганнар,
Яшиләр бик рәхәттә.

Начар билгеләр алганнар,
Алар артта калганнар.
Эшләргә яратмаганга,
Өстерәлеп барганнар.

Яхшы билге алучылар,
Уртача бездә яши.
Ипотекага һәм кредитка,
Көн күреп, эшләп яши.

Кешенеке яхшы кебек,
Ак һәм кара тамгалы.
Ө безнеке бүген шөкер,
Кирәк түгел калганы.

Томан.

Елга буенда томан,
Минем күлмәк төсендә.
Күпердә басып торам,
Очрашкан минем исемдә.

Йөри идек таңга кадәр,
Матур елга буенда.
Оныттың син никтер мине,
Чакырмадың туена.

Шәһәр тормышын үз итеп,
Чыктын тизрәк кияүгә.
Ашыктың вәгъдәңне бозып,
Алтын балдак кияргә.

Бик күп еллар үтеп киткәч,
Очраштың бергә тагын.
Бәхетлеме?-диеп сорадым,
Алдадың мине тагын.

Күзләрендә бәхет нурын,
Күрмәде минем күзләр.
Мәхәббәтне алдаганнар,
Кайда барсын соң, түзәр.

Төnnәрен елап үтәдер,
Мендәрең һәрчак юеш.
Гафу ит мине дидең син,
Акылсыз идем, бик яшь.

Елга өстендә томан,
Күпердә басып торам.
Искә төште яшь чаклар,
Яңарды тагын ярам.

Түгэрэк дилэр.

Жир йөзе дилэр түгэрэк,
Бик ышанасы килэ.
Лэкин тормышны көткөндө,
Еш еласылар килэ.

Тормыш түгэрэк булганда,
Кителэ бер кисэге.
Ятим итэ, алып китэ,
Суга дөнья күсэге.

Айныдым бэладэн дигэч,
Хыянөте ачыла.
Шул чакларда күнел, йөрэк,
Күп вакытка ябыла.

Дөнья шундый ак-каралы,
Сугышлар чыгып тора.
Күпме ана балаларын,
Югалтып, аңын жуя.

Жир йөзе түгэрэк дилэр,
Булсын иде шакмаклы.
Бэлки булыр иде шунда,
Ныгытырга почмакны.

Кителмэс иде ныгыткач,
Жир йөзенең бер кыры.
Сугышларга житэр иде,
Халык көткән ахыры.

Татар мин.

Татар мин дуслар, татар мин,
Шуңа да горурланам.
Татар телле булганым,
Тәүлек буге куанам.

Татар мин дуслар, татар мин,
Иң матур минем телем.
Тукай теле булган өчен,
Өйтәм аңа: “Кадерлем”.

Татар улы мин дусларым,
Татарлар эшчән халык.
Эштән алар тәм алалар,
Бүтән юк мондый халык.

Синең белән калам телем,
Татар телем, кадерлем.
Кайларда булсам да сине,
Кадерләп мин йөрттермен!

Шигырьләр бүләк итегез.

Яратыгыз яратканда,
Сезне ярыгыз.
Хыялларга бирелегез,
Жырлар языгыз.
Шигырьләр бүләк итегез,
Сөйгән кызларга.
Кыш көннәре охшап калсын,
Жылы язларга.
Сөю күңелне жылыта,
Безне яшәртә.
Көч һәм ямь бирә ул,
Безгә яшәргә.
Яшь чагындагы мәхәббәт,
Кала йөрәктә.
Яшьлек үткәч, төшкә кереп,
Безне йөдәтә.

Сау бул диеп сез әйтмәгез,
Сөйгән ярларга.
Бик соң булыр бер бәрелгәч,
Текә ярларга.
Яратыгыз яратканда,
Сезне ярыгыз.
Ярый син бар сөеклем диеп,
Уйлап алыгыз.
Ничек кенә булса авыр,
Бергә түзегез.
Яратышып кушылдыгыз,
Бергә үзегез.
Саклагыз үтеп киткәнче,
Сөю, бәхетне.
Килешерләр минем белән,
Кемнәр бәхетле.

Туган ягым.

Туган ягым рәхмәт сиңа,
Көч бирәсең яшәргә.
Раббым язсын сиңең белән,
Гомер буе яшәргә.

Рәхмәт сина Туган ягым,
Матур Чулман буйлары.
Нарат, каен урманнары,
Уңдырышлы кырлары.

Сиңа рәхмәт Туган ягым,
Таптым синдә үземне.
Бер күрүдә гашыйк булдым,
Ачу белән күземне.

Яшим синдә мин сөенеп,
Мөселман булганыма.
Байлыгым күп булмаса да,
Ис китми калганына.

Саулык булса күп кирәкми,
Шөкер итеп яшәргә.
Сиңең матурлыкны күреп,
Тәнем, жаным яшәрә!

Йокысыз төннәр.

Йокысыз төннәр үткәрден,
Әни без үскән чакта.
Рәхмәт әйтәм сиңа бүген,
Алып сине кочакка.

Балаларыңны үстердең,
Син миһербанлы итеп.
Үрнәк син безгә күрсәттең,
Бәхетле тормыш көтеп.

Көтә идең безне Әни,
Авылда син сагынып.
Кала идең син озатып,
Капка төбенә чыгып.

Күзләрендә яшь күренә,
Куллар болгаган чакта.
Без китеп тә өлгермәдек,
Син тагын инде сакта.

Тәрәзәдән күз алмыйсың,
Балалар кайтмыймы диеп.
Гомерең шулай үткәндер,
Без, балаларны көтеп.

Таралыштык зур илнең без,
Төрлебез, төрле якка.
Иң бәхетле булган икән,
Әни син янда чакта!

Кем баш?

Көчле зат булса да ирләр,
Бирешәләр аларга.
Муен кай якка борылса,
Баш мәжбүр борылырга.

Борыла баш, кая барсын,
Муен аны бора ич.
Теләмәсәң буйсынырга,
Тыныч үтәр димә кич.

Мин баш диеп кайбер ирләр,
Ярата мактанырга.
Үзе сүзен әйтә алмый,
Бары тик шапырына.

Мин әйткәнчә бара диеп,
Уйлылар кайбер ирләр.
Елмаялар хатын-кызлар,
Нинди сез диеп, юләр.

Каршылыклар күп очырый,
Бу сорауны чишкәндә.
Хатын-кызга юл бирегез,
Тормыш юлын үткәндә.

Акыл, хәйлә белән тату,
Хатын-кызлар тормышта.
Алардан башка без ирләр,
Көчле дә түгел, башта.

Татар гармуны.

Татарның тальян гармуны,
Башкортның курайлары.
Күңелгә шатлык өстиләр,
Туган як тургайлары.

Егетләр, кызлар бииләр,
Әпипәнәң көенә.
Татар биюләрен күреп,
Милләттәшләр сөенә.

Мәчетләр чиркәү кырында,
Татарлар урыс белән.
Без бергә, бердәм яшибез,
Безнең көч шунда, беләм.

Күңелдә безнең игелек,
Юк бездә начар уйлар.
Һәрвакыт Татарстанда,
Татулык булыр дуслар.

Шөкер итеп без яшибез,
Кушканча ислам дине.
Сабыр без була беләбез,
Елның 365 көне.

Кайда калды?

Үз кыйбылаң булсын бу дөнъяда,
Һәм әлбәттә булсын үз сүзең.
Матурлыкны күрә белә торган,
Булсын икән дуслар, үз күзең.

Чиста күңел һәм дә изге уйлар,
Булсын дуслар безнең арада.
Йөрәкләрдә булсын кайнар ялкын,
Яхшы булсын яхшы барыда.

Сафлык булсын жирдә без яшәгән,
Дуслык булсын күрше-күләмдә.
Искә алыык, без кеченә чакта,
Уйный идек яшел үлөндә.

Кайда калды, сагынып искә алам,
Ак яулыклы, ап-ак әбиләр.
Һәр сүзләре шифа бирә иде,
Дөрес юлда йөртә иделәр.

Догалары саклый иде безне,
Яман сүздән, күзләр тиюдән.
Юллар безнең шуңа уңа иде,
Чыгып киткәч юлга без өйдән.

Туган көн.

Туган көннең кадерләре,
Елдан ел арта.
Янда калган тугры дуслар,
Мине ярата.
Алар сирәк, ләкин инде,
Дистә ел бергә.
Безнең дуслык беләм, булыр,
Гомер-гомергә.
Сүзсез дә без бер-беребезне,
Бик тиз аңлыйбыз.
Тормыш юлларын үткәндә,
Бергә атлыйбыз.
Бәйрәм булса, бергә дуслар,
Күңел ачабыз.
Бергә булу кадерләрен,
Тоеп калабыз.
Туганнарым, дус ишләрем,
Хөрмәтем сезгә.
Ниләр булса да без бергә,
Булуйк гел бергә.

Әйтәсе сүzlәр.

Минем әйтәсе сүzlәрне,
Кошлар сайрап аңлата.
Синең белән бергә чакта,
Таңнар елмаеп ата.

Мин назлыйсы урынына,
Кояш нурлары назлый.
Син булмасаң яннарымда,
Сыкрап йөрәгем сызлый.

Минем яшьләр урынына,
Жылы яңгырлар ява.
Салават күпере чыккач,
Чистарып кала һава.

Жилләр чыгарып чабам мин,
Сөеклем синең янга.
Соңга калырмаң диеп куркам,
Яратам сине, аңла!

Бэхет төшенчәсе.

Бэхет төшенчәсен бу дөнъяда,
Аңдый һәрбер кеше үзенчә.
Берәү бэхетле тик байлык белән,
Хан сарае кирәк кимендә.

Икенчегә кирәк бик кыйммәтле,
Чит илләрдән кайткан машина.
Мөмкинлеге бармы, юкмы, ләкин кирәк,
Карап тормый ниләр хакына?

Өченчесе әйтә-мин кемнән ким,
Миңа кирәк яхта, ак төстә.
Ала алсам, ала алсам әгәр,
Бэхетле мин булыр идем бик тә.

Дөнъя булгач кирәк барысыда,
Киң атлап яшәр өчен.
Ләкин моның өчен кирәк,
Эшләр, тирләр, биреп көчәр.

Әйтә иде әни юрганыңа карап,
Сузарга син өйрән аякны.
Нәпсе артыннан син куа күрмә,
Югалтма син балам маякны.

Тырышып син эшләр, дәрәс яшәр,
Ярдәм ит син күрше-күләнгә.
Хөрмәт итәр халык, бай булырсың,
Югарыгы омтыл, төшмә түбәнгә!

Кайтырмын.

Кайгырма Әни, көт диеп,
Китте сугышка егет.
Яшьләнде Әни күзләре,
Калды ул башын иеп.

Ана өчен вакыт үтте,
Сәгәте айларга тиң.
Көन्नәр үтми жафалады,
Йокламый атты һәр таң.

Әнисе догалар укып,
Теләде саулык улына.
Сугыш тынсын диеп теләде,
Корьән алып кулына.

Жиңеп кайтырлар егетләр,
Фашистларның калдыгын.
Тыныч күк йөзе, айлы төннәр,
Алыштырыр яу кырын.

Алып кайткан диләр өенә.

Булганына риза булмыйча,
Эзләп киттең яхшы тормышны.
Әйтче инде, әйтче миңа хәзер,
Таптыңмы соң андый тормышны?

Без булмаган жирдә барыда яхшы,
Кояш нуры тәүлек буена.
Берәү хәтта күктә янган йолдызныда,
Алып кайткан диләр өенә.

Матур сүзләр әле аңлатмыйлар,
Бик бәхетле жирдә булуны.
Бәхет өчен кирәк бик тырышып,
Һәр көн саен хезмәт куюы.

Чөнки гашыйк.

Яңгыр ява, мин бәхетле,
Чөнки мин сиңа гашыйк.
Исемдә яныңа килеп,
Әйткән идем, танышыйк.

Кояш чыкты, мин бәхетле,
Чөнки мин сиңа гашыйк.
Синең белән мин бәхетле,
Бәхетем ага ташып.

Карлар ява, мин бәхетле,
Чөнки мин сиңа гашыйк.
Кыш бабай бүләр иткәндер,
Каршыма сине биреп.

Кояш бата, мин бәхетле,
Чөнки мин сиңа гашыйк.
Күктә йолдызлар атыла,
Ә мин яратам шашып!

Илле биш.

Ике бишле алдым бүген,
Илле биш яшь үземә.
Көзгегә барып карадым,
Күренә егет күземә.

Елмаеп ул басып тора,
Әйтерсең егерме яшь.
Чал чәчләредә күренми,
Биреп булмый андый яшь.

Бик күпләр миннән сорыйлар,
Үзгәрмисең син ничек?
Йөрмәдем Аллага шөкер,
Тәмәке тартып, эчеп.

Эш эшләдем мин бик яшьтән,
Әнигә ярдәм иттем.
Унсигез яшь тулу белән,
Хезмәт итәргә киттем.

Утыз ел тулды тырышып,
Эшли башлаган көнгә.
Нефть табам, кара алтын,
Тыкшынмыйм мин бер кемгә.

Илле биш яшь, яшь мени ул?
Йөрәк бик яшь булганда.
Яшь калуның серләре дә,
Эчкерсез, тырыш булуда.

Ышанам мин үз-үземә,
Тартам тормыш арбасын.
Йөрәккәем типсен әле,
Туктамасын, армасын!
Улым ятим калмасын!

Ерак юл.

Ерак юлдан кайтып киләм,
Алда авыл күренә.
Туган авылым искә төште,
Ул күнелем түрендә.

Юллары яшел чирәмле,
Капка төбөндә казлар.
Әбиләр бәбкәләр саклый,
Тәрәзәдән карый кызлар.

Авыл кызлары бик уңган,
Чибәр һәм дә бик гүзәл.
Мин әле бик яшь егет,
Ялам, кызарам, түзәм.

Бер кызга яратам диеп,
Бик килә дә әйтәсе.
Бик тә кырыс шул әткәсе,
Усал бигрәк әнкәсе.

Әбисе бар, аның белән,
Аралар безнең яхшы.
Ак әби ул булгангамы,
Йөзләре аның якты.

Искә төшерде бу авыл,
Минем яшьлек язымны.
Сагынам шул зифа буйлы,
Яшьли сөйгән кызымны!

Көч тап...

Бүген сезгә кайгы килсә,
Иртәгә булыр жиңел.
Түзәргә, ышанырга кирәк,
Барысын, барысын жиңеп.

Раббым ярдәм ит, зинһар диеп,
Онытма тик әйтергә.
Бары Аның белән безгә,
Көч килә жирдә яшәргә.

Дәвам итә шулай тормыш,
Ак-кара, кара һәм ак.
Башыңны имә беркайчан,
Яшәү өчен көч син тап.

Ярдәм ит, синнән дә кыен,
Хәлдә калган кешегә.
Бу ярдәмең әйләненп кайтыр,
Артып мең кат үзеңә.

Мескен булма, горур атла,
Алга барырга тырыш.
Тормыш шундый, ләкин кеше,
Барысын жиңәргә тиеш.

Бәхет-шатлыкны алыштыра,
Күз яшьләре, борчулар.
Тормыш шулай дәвам итә,
Килә шуңа ачулар.

Тынычланып, яшәвеңне,
Туган жирдә дәвам ит.
Үзеңнән соң бу дөньяда,
Якты истәлек калдырып кит!

Чит илнеке.

Акча булса евро булсын,
Киемнәр чит илнеке.
Чит илдә кояшта хәтта,
Яктырта икенче шикелле.

Машинаның иң зурысын,
Килә никтер аласы.
Тирә яктагылар күрсен,
Уйласын-бай баласы.

Европадан кайткан булсын,
Парфюм һәм шәраб.
Хатынныда читтән эзли,
Кешегә карап.

Кыланабыз без күп чакта,
Борынны күтәрәбез.
Матур яшәргә тырышып,
Буш вакыт үткәрәбез.

Ашыкма сөйләргә сереңне.

Иң якын кеше ул диеп,
Ашыкма сөйләргә сереңне.
Ачылып, ышанып син аңа,
Калдырма уңайсыз үзеңне.

Сереңне ул сөйләр дустына,
Ә дусты үзенең дустына.
Бер тәүлек үтте дигәндә,
Серең сер булмас беркемгә.

Күпертеп сереңне сөйләрләр,
Ул мондый, ул шундый диярләр.
Бер телдән, бер телгә йөртерләр,
Жаныңның иң нечкә кылына тиярләр.

Шуннан соң ышаныч югалыр,
Күңелең буш булып, ялгызы ул калыр.
Ашыкма сөйләргә сереңне,
Калдырма уңайсыз үзеңне!

Туган тел.

И туган тел,
И матур тел диеп.
Тукай безгэ язып калдырган,
Өстөп тагын шуны эйтер идем,
Бу тел безгэ акыл да биргэн.
Өннө диеп телебез ачылган,
Матурлыкны күргэн күзебез.
Эти белэн табигатьне күргөч,
Карап туя алмас күбебез.
Сокланганбыз туган жиребезгэ,
Шулай матур бары бездэ генэ,
Кирэк бары күрө белү генэ.

Әйләнеп кайтмас яшьлек.

Яшьлек әйләнеп кайтмас шул,
Чакырсаң та бик озак.
Ул яқларға бүтән юл юк,
Ишектә тора йозак.

Олы юлга аяқ атлап,
Киткән көннәр гел истә.
Танышкан сөйгән яр белән,
Бер матур айлы кичтә.

Авыл тормышын шәһәргә,
Алыштырган вакытлар.
Брежнев дигән шәһәрдәге,
Очсыз-кырсыз урамнар.

Атна азагын сагынып көтү,
Авылга кайтыр өчен.
Бу ябык авыл малае,
Кайдан алгандыр көчен.

Чаба идек без житешеп,
Тормышның тизлегенә.
Ничә гасырны без күрдөк,
Шакыдык ишегенә.

Дөнья карарга диеп без,
Чыгып киттек туган авылдан.
Йөрәк тартты ләкин гел авылга,
Кичердек шул хәлне авырдан.

Жиңу көнөндә.

Жиңу көнөн елап,
Шатлыктан каршы алдык.
Өти әйләнеп кайтмады,
Шулай без ятим калдык.

Сугышта һәлак булдылар,
Әтиләре күпләрнен.
Жиңу көнөндә күрмәдек,
Язның матур күкләрен.

Өни шулай сөйли иде,
Күз яшьләрен ул сөртеп.
Гомерләре үтеп китте,
Кайтыр бәлки Әти диеп.

Кайтмадылар ун елдан соң,
Егерме, хәтта утыз.
Еллар үтте, өмет бетте,
Ялгыз без апа, ялгыз.

Ике кыз иделәр алар,
Көттеләр Әтиләрен.
Һәр ел саен Жиңу көне,
Чылатты яшәтән битләрен.

Каберен булмады хәтта,
Табып Әтиләренен.
“Хәтер китабы” битләрендә,
Таптык тик исемнәрен.

Житмеш төрле.

Житмеш төрле булмаса да,
Бик күп минем һөнәрем.
Ялкауланып ятканым юк,
Эшләп үтә көннәрем.

Егет кеше эш эшләргә,
Ходайдан яратылган.
Төзек йорт булырга тиеш,
Ә миче агартылган.

Коймалары, капкалары,
Ерактан елмаялар.
Монда чын ир яши диеп,
Кычкырып ук торалар.

Кирәк икән аш пешерү,
Балык яки тәмле ит.
Барысы да бик жиңелдән,
Килеп чыга дуслар, ник?

Жавабы гади дусларым,
Башкарам күңел биреп.
Жиренә житкереп эшлим,
Белгән догамны укып.

Бергә булып.

Зарланмыйк әле дусларым,
Авыр диеп тормышларга.
Дөньялар тик тыныч булсын,
Каршы без сугышларга.

Зәңгәр күкләрне күрүе,
Түгелме дуслар бәхет?
Язын кошлар кайта, сайрый,
Күңелләргә рәхәт бит.

Өстәлләрдә хәлэл ризык,
Тәмле чәй һәм туганнар.
Якын дуслар һәм күршеләр,
Бергә бүген жыелганнар.

Ул мондый, ул шундый диеп,
Зарланмыйк әле туганнар.
Ялгызлыкта кала беркөн,
Туганнардан туйганнар.

Зәңгәр күк.

Зәңгәр күккә карыйм,
Нинди матурлык.
Булсын иде анда,
Йортым, торырлык.

Яшәр идем йөзеп,
Зәңгәр күкләрдә.
Йолдызларны күреп, эх,
Кочып, үбәргә.

Йөзәр идем күктә,
Болытлар кебек.
Жиргә төшәр идем,
Тамчылар булып.

Тагын менәр идем,
Парга әйләнеп.
Гизәр идем жир шарын,
Бәхетле булып.

Мәңгелек түгел кешеләр.

Исән чакта бакыйлыкка,
Китүенне истә тот.
Шөкер әйт һәрбер көнәң,
Кичен дога укып ят.

Тетрәндергеч бу вакыйга,
Олы кайгы булмасын.
Бу югалту бер булачак,
Бүтән борчу килмәсен.

Мәңгелек түгел кешеләр,
Бу фани дөньяларда.
Арагыздан киткәннәрне,
Искә ал догаларда.

Жир йөзәндә кеше вакытлыча,
Бакыйлыкка китә мәңгегә.
Ятим иттең диеп еламагыз,
Авыр яра алып күңелгә.

Хушлашырга иртә диеп,
Уйлыйлардыр бик күпләр.
Бары яхшы кешеләрне,
Көтәдер бәлки күкләр...

Өстэллэрдэ карлыган.

Чэй эчэбез кич белэн,
Өстэллэрдэ карлыган.
Күп эш бүгөн эшлэнгэн,
Шуңа да бик арылган.

Мунчадан соң бик тэмлэп,
Чэй эчэбез, кич айбэт.
Навасы чиста, тынлык,
Авылда шундый рэхэт.

Туганнар, дуслар янда,
Кешелэр гади монда.
Эчкерсез, уңган, тырыш,
Барысы безгэ таныш.

Моңсу китэсе килми,
Авыл безне жибәрми.
Шәһәргә кайткач та тынычлап,
Төnnәрен йокы бирми.

Бие эле.

Биик эле, бергэләшеп,
Башлар әйләнмәгәндә.
Калмасын үкенү булып,
Картайган көннәрәндә.

Био яшәртә дуслар ул,
Био канат, көч бирә.
Биегәннән соң дусларым,
Аяклар үзләре йөгәрә.

Биегән кеше сәламәт,
Матур гәүдәле һәм төз.
Синдә дустым биергә өйрән,
Сәхнәгә чыгып чап тиз.

Сәхнә тактасын сындырма,
Түләсе булыр акчасын.
Биегәннәр очып йөрсен,
Биемәгәннәр аклансын.
(Аңлап, бии башласын).

Рәнжетмәгез.

Ялгыз диеп аны рәнжетмәгез,
Гаебе юк аның, бу тормыш.
Табар парын, мин ышанам, чөнки,
Уңган үзе, үзе бик тырыш.

Ялгыз диеп аны рәнжетмәгез,
Яклаучысы юк диеп, сез аны.
Үзегезнең бәхетегезне сез саклагыз,
Кирәк түгел сезгә калганы.

Минем белән булмас мондый хәл диеп,
Мактанмагыз, гайбәт чәчмәгез.
Юкка бәйләнмәгез, гаеп эзләп,
Ярыгызның канын эчмәгез!

Тормышыгыз бүген тулы, әмма ләкин,
Ниләр көтә икән иртәгә?
Тикшермәгез тирә яктагыларны сез,
Уйнамагыз тормыш белән һич тә!

Күз тимәсен, ялгыз калмагыз,
Ялгызлардан каргыш алмагыз.
Сак булыгыз, кеше яшеннән,
Ерак торыгыз давил, яшеннән!

Жавап көтмим.

Кайтып киләм елда авылыма,
Хәлең ничек Әни, исәнме?
Жавап көтмим, Әнкәм инде ерак,
Көтәдер тик минем кайтканны.

Каберенә кайтып башны иям,
Рәхмәт әйтәм мин сиңа Әни.
Рәхмәт әйтәм, рәхмәт, рәхмәт, рәхмәт,
Рәхмәт Әни һәм рәхмәт Әти!

Бары да яхшы минем, син борчылма,
Урыннарың булсын ожмахта.
Дөнъялар тик тыныч түгел бүген,
Күп егетләр хәзер аюпта.

Сугыш бара, үлөп кайта яшьләр,
Шуңа бары күңел борчыла.
Зыяратларда энә күпме кабер,
Түзсен бары аналар гына.

Әтиемдә инде күптән бакый,
Күрә алмады безнең тормышны.
Кибетләргә үзе белән ала иде,
Булсын диеп, күпме тырышты.

Догаларны укып искә алам,
Әти-Әниемне көндә мин.
Яннарымда булсагызчы бер көн,
Кунак итәр идем сезне мин.

Кайтып киләм елда авылыма,
Әткәм-Әнкәм кабере янына.
Авыр туфракларыгыз җиңел булсын диеп,
Алам юлны кала ягына.

Минекә син Татарстан.

Татарстан минем туган йортым,
Татар теле минем туган тел.
Кардәшләрем онытмагыз Татар телен,
Татар теле иң-иң матур тел.

Әти-Әни диеп без дәшәрбез,
Иң кадерле алар безнең өчен.
Әби-Бабай диеп хөрмәтләрбез,
Алар бик күп биргән безгә көчен.

Чит илләрдән үрнәкләр алырга,
Раббым безгә язмасын бер дә.
Үзебезнең динне, телне саклап,
Язсын иде яшәргә бергә!

Горурланып, без татарлар диеп,
Яшик дуслар Татар жирендә.
Бик күпләргә үрнәк без булырбыз,
Бирешмә син, бер дә жиңелмә!

Сау бул Матур шәһәр.

Сау бул инде минем матур шәһәр,
Кайтып китәм туган авылга.
Яшьлегемне сиңа бүлэк иттем,
Сыймый шул хәл хәзер башыма.
Дөнья куып, шау-шулы шәһәрдә,
Үтеп китте матур яшьлегем.
Искә төште таллы инеш буге,
Күзгә килде никтер яшьләрем.
Иртән иртүк торып эшкә чаптым,
Бик тырыштым алга атларга.
Онытылды шәһәр шау-шуында,
Авылымда калган атлар да.
Вақыт житте менә хушлашырга,
Рәхмәт әйтәм ап-ак калага.
Нидер житми, авыл сагындыра,
Охшап калдым сабый балага.
Биек йортлар, сәүдә нокталары,
Адым саен кишет, ресторан.
Затлы-затлы машиналар, тезелеп тора,
Йөзәр, меңнәр, шыгрым тулган урам.
Үзгәрешләр кертеп булмый хәзер,
Тормыш, гомер, бәхетем дә бәлки,
Шушы шәһәр белән бәйләнгән.
Шәһәр урамнарын ничә чакрым,
Жәяү йөрөп, кат-кат әйләнгән.
Сау бул инде минем ап-ак калам,
Яхшылыктар бары теләп калам.
Вақытлыча булдык без шәһәрдә,
Авылыма юлымны мин алам,
Авылыма тугры булып калам!

Кабан күле.

Кабан күленең төбөндә,
Бик күп диләр мәржәннәр.
Аның бик күп икәнлеген,
Кемнәр икән күргәннәр?

Ышандырып сөйлиләр бит,
Бик кыйммәтле бу серне.
Төбөнә төшөп эзләде,
Бик күпләр һәм буш менде.

Кабан күле жәлеп итә,
Бик күпләрне ни өчен?
Баерга бик тиз телиләр,
Бирмичә бер дә көчен.

Алай булмый шул дусларым,
Баеп була тир түгеп.
Төзелештә кирпич салып,
Яки игеннәр игеп.

Балаларга киңәш.

Онытылып бара татар теле,
Күпләр күчте бүтән телләргә.
Ялгышмагыз газиз милләттәшләр диеп,
Теләк теләр идем мин сезгә.
Матур татар телен бүләк иткән,
Әти-әни, әби-бабайлар.
Балаларга без дә киңәш бирсәк,
Телебезне саклап калырлар.
(Яки бездән үрнәк алырлар,
Туган телсез, куркам, калырлар!)

Атнага бер сэгать...

Атнага бер көн, бер дәрес,
Туган Татар теленә.
Барлык мәктәпләрдә бүген,
Шулай белем бирелә.
Онытыла Татар теле,
Бөек Тукай телебез.
Гаеплене мин эзләмим,
Гаепле без үзебез.
Татар теле ул тыйнак тел,
Кычкырмый мин, мин диеп.
Бу телне хөрмәтләүчегә,
Бирә белемне өеп.
Алыштырдык чит телләргә,
Бөек Татар телен без.
Киләчәктә ниләр көтә,
Әлегә без белмибез.
Аралашыйк дуслар бергә,
Чиста Татар телендә.
Балалар ишетеп үссен,
Бу матур телне көндә!

Син Татар түгел инде...

Татарның көче нәрсәдә?
Онытмау туган телне.
Онытсаң син үз телеңне,
Син Татар түгел инде!

Татарның көче нәрсәдә?
Тырыш, эшчән булуда.
Әгәр син эш яратмасаң,
Син татар түгел инде!

Татарның көче нәрсәдә?
Яңа үрләр алуда.
Ялкауланып әгәр ятсаң,
Син Татар түгел инде!

Татарның көче нәрсәдә?
Тыйнак, гадел булуда.
Әгәр дә син ятсыз икән,
Син Татар түгел инде!

Татарның көче нәрсәдә?
Ислам динле булуда.
Динсез һәм син денсез булсаң,
Син Татар түгел инде!

Татарның көче нәрсәдә?
Хөрмәтләү өлкәннәрне.
Мин, мин, мин, мин,
Мин, мин дисәң,
Син татар түгел инде!

Кадерлик этиләрне.

Этиләрнең кадерен белер өчен,
Никтер аны югалту кирәк.
Исән чакта этием диеп әйтү,
Ниләр өчен икән бик сирәк?

Без үскәндә этиләр керткән көчне,
Ник күрмибез, рәхмәт әйтмибез?
Әллә инде аннан башка да без,
Үсәр идек, жиңел үзебез?

Бер көн килә, этиләр тыныч кына,
Китеп бара безнең арадан.
Шул көннән соң бары без аңлыйбыз,
Тормыш була икән карадан.

Күз яшьләре килә, ул булмагач,
Туган көне үтә бәйрәмсез.
Белгән булсак икән, белгән булсак?
Тормыш этиләрсез бик ямьсез!

Кадерләрен белеп, этиләрнең,
Эти диеп килеп кочыгыз!
Балалар да сезнең белеп торсын,
Аларның сез күзен ачыгыз!

Бабай диеп алар аралашсын,
Хәлен аның белеп торсыннар!
Безнең бабай иң-иң яхшы диеп.
Горурланып тормыш корсыннар!

Әй, кешеләр...

Әй, кешеләр, ниләр кыланасыз?
Түгелә бит жиргә, күпме кан?
Ничә меңнәр кеше вафат диеп,
Ишетелә аткан саен жиргә матур таң.

Ниләр житми?
Акча, мал, мөлкәтме?
Бәлки житми жирләр, бакчалар?
Ничә буыннарға житәрлек ич,
Сезнең талап жыйган акчалар!

Әй кешеләр,
Кеше түгелдер сез.
Нинди ана сезне тудырган?
Белем урынына, сезнең башка,
Нинди уйлар кертәп тутырган?

Иманлы бул балам димәгәндер,
Тәрбияне бер дә бирмәгән.
Шуңа күрә бүгенге бу адәмнәр,
Матурлыкны бер дә күрмәгән!

Әй кешеләр,
Әле бик соң түгел,
Туктатыгыз сугыш дигәнән.
Торгызыгыз өр яңадан барысын,
Йортлар, юллар жиимерелгәнән.

Жиңүчеләр булмый сугышларда,
Кирәк безгә шуны аңларга.
Ни житә соң тыныч, матур кичкә,
Иртән аткан матур таңнарға!

Әй кешеләр, әй кешеләр...

Бәхеткә ничә яшь?

Бәхеткә ничә яшь икән?
Минекенә 15 яшь.
УЛ туган беренче көннән,
Тоям үземне бик яшь.

15 ел да үтеп киткән,
УЛымның туганына.
Буйга мине үтеп киткән,
Куанам булганына!

Өти өчен УЛ ярдәмче,
Дэвам итә буынны.
Туган көнең котлы булсын,
Кысам котлап кулыңны!

Иманлы бул диеп телимен,
Раббымнан саулык сорыйм!
Минем өчен син кадерле,
Бәхет мин сиңа телим!

Кыйммәтле.

Иң кыйммәтле Алмаз,
Ул миндә.
Йөрәгемнең,
Иң-иң түрендә.
Бәхетле бул балам,
Иманлы.
Исеңдә тот,
Тормыш буранлы.
Бирешмә син,
Бары алга бар.
Бик күп чакта,
Юллар була тар.
Үз юлыңны табып,
Син яшә.
Якын дуслар.
Булсын янәшә!
Акыллы бул,
Омтыл белемгә.
Укуларың,
Булсын бишлегә!

Кирәкме PR?

Татарга PR кирәкме?
Кирәкме аңа толмач?
Татарстанда син яшә,
Татар син булып тугач!

Горурланып мин татар диеп,
Аралаш үз телендә.
Бүтән телләрне дә өйрән,
Өч, дүрт тел бел кимендә.

Югалмассың син беркайчан,
Бары алга барырысың.
Бүтәннәр ала алмаган,
Үрләрне син алырсың.

Татар теле, Тукай теле,
Иң-иң матур безнең тел.
Туганыңа татар булып,
Рәхмәтләр әйтә дә бел!

Ирләр өчен.

Хатын-кызлар ирләр өчен,
Күктәге йолдыз кебек.
Һәрберсе жемелди матур,
Атыла нурлар сибеп.

Хатын-кызлар ирләр өчен,
Күктәге кояш кебек.
Елмаялар өмет биреп,
Тылсымлы итеп көлеп.

Хатын-кызлар ирләр өчен,
Саклаучы йортның учагын.
Өстәлләрдә тәмле аш-су,
Безгә ни кирәк тагын?

Хатын-кызлар ирләр өчен,
Язның жылы яңгыры.
Яңгырдан соң сөендергән,
Матур салават күпере!

Әти–Әни кирәк.

Әлбәттә Әниләр бик кирәк,
Әтиләрсез дә булмый.
Алардан башка булмавын,
Аңлылар бары аңлый!

Дөнья булгач, жир шарынча,
Гаилә түгәрәк булсын.
Үзебездән калган буын,
Безне искә гел алсын.

Минем Әни иң-иң яхшы,
Әти бик уңган диеп.
Оныкларга сөйләсеннәр,
Алар үссеннәр белеп.

Бары тырышлык күрсәтеп,
Яшәве жирдә жиңел.
Ялкауланып өйдә яту,
Безнең нәселдән түгел.

Әлбәттә Әни бик кирәк,
Аның янында Әби.
Әби янында Бабай да,
Бабай янында Әти!

Онытып барабыз...

Берәр әйбер кирәк булса,
Чит илнекен алабыз.
Ватанчылык хисләрен дә,
Ник онытып барабыз?

Үзебездә бар икән...

WhatsApp китте,
Instagram юк.
Ниләр эшләргә?
Telegram белән VKны,
Кирәк эзләргә.
Мөмкин түгел пәрәвезсез*,
Бүген яшәргә.
Тәрбия бирер тагын кем,
Безнең яшыләргә?
Макдональдста озын чират,
Керерлек түгел.
Карап тордым да халыкка,
“Елады” күңел.
Үзебезнең ризык юкмы?
Юкмы үз эчемлекләр?
Кока кола белән бургер,
Булдымы шул азыклар?
Бәрәңгемнән аермасын,
Үзебезнең икмәктән.
Кыяр, помидор, кәбестә,
Бары безнең түтәлдән.
Татар ашларын ашарга,
Вакыт житкәндер.
Өчпочмаклар, кыстыбыйлар,
Мичтә пешкәннәр!
Барысы да үзебездә,
Житәрлек икән.
Уяндым коймак исенә,
Бүген мин иртән!

**Бөтендөнъя пәрәвезе - Всемирная паутина*

Сигез бала идек...

“Жидегән йолдыз” булып калдык,
Абыйны без “югалткач”.
Күңел эрнеп бик сызлады,
Шулай тормыш “елаткач”.

Сигез бала булып үстек,
Әти-Әни янында.
Абый бүген юк арада,
Ул салкын жир куенында.

Кырык көн дә үтеп китте,
Абыйны жирлэгәнгә.
Түземлекләр, сәламәтлек,
Раббым бир, зинһар безгә!

Истә калган абыемның,
Кайтканы хезмәт итеп.
Чын артистлар кебек, матур,
Киез итекләр киеп.

Кешелекле, бала жанлы,
Иде ул безнең абый.
Бабай диеп кочагына,
Сыена иде сабый.

Балалар, оныклар диеп,
Ялны белми эшләде.
Оныклары бер-бер артлы,
Кулларыннан төшмәде.

Догалар барып ирешсен,
Абыемның рухына.
Якты истәлек калдырды,
Гаилә тарихына!

Елның беренче көне.

Кемнең көне йоклап үтте,
Ә кемнеләр эштә.
Кичә ашаган ризыклар,
Тынгы бирмиләр эчтә.

Яңа елны каршы алдык,
Бик мул өстәл артында.
Өстәлә инде авырлык,
Яшенә һәм картына.

Язлар житкәч билне тагын,
Кирәк булыр эзлесе.
Матур фигуралар өчен,
Эшлисе дә эшлисе.

Ерагырак үлчәүләргә,
Алып куярга кирәк.
Саннарга риза булучы,
Калганнан кала сирәк.

Әле тагын берәр атна,
Көтәләр безне яллар.
Яңа Елга эзерләнгән,
Төрле-төрле салатлар.

“Оливье” дигән салатны,
Ел саен без ясыйбыз.
“Под шубой” һәм “мемоза”ны,
Атна буе ашыйбыз.

Анар беләзек* дигәннен,
Күбебез бик ярата.
Каз, тавык, пилмәннәр ашап,
Таңыбыз шулай ата.

**Гранатовый браслет*

Юкка алар димәк язылмаган...

Шигырьләрем Сезде берәр көнне,
Уйланырга мәжбүр итсәләр?
Юкка алар димәк язылмаган,
Йөрәк аша бушка узмаган.
Берәр кеше әгәр ялгышуын аңлап,
Әти-Әнисенә юл тотса...
Күрешмичә үткән бик күп еллар,
Куркыныч төш булып артта калса...
Берәр кеше әгәр гафу ит диеп,
Иң беренче сүзен башласа...
Ничә еллар алар үпкәләрдә,
Гаепләр дә юк кебек ләбаса...
Туганлыкны, дуслык, тыныч тормышларны,
Өйрәнергә иде сакларга...
Әти-Әниләрнең, якыннарның,
Ышанычын иде акларга...
Барысы да дуслар, безнең кулда,
Туганнарга вакыт табыгыз.
Буш сүзләргә ачу, үпкә тотып,
Бу дөньяда ялгыз калмагыз!
Туганнарга ачу тотмагыз!

Рэхмэт!

Сулар ага, вакыт сизелми үтэ. Уйлы-гамыле еллар кичерелэ, төрлө юнөлешлэрдэ хезмэт куеп, күп кешелэр белэн аралашып бай тормыш тэжрибэсе туплана. Ике-өч ел эчендэ ике шигырьлэр жыентыгы: «Алабуга Татнефть Шибасва», «Ул минем өчен, ул минем көчем!» чыгып өлгергән. Бәлки шушы ике китап белән тынычланып калынган булыр иде эгәр өченче жыентыкны чыгаруга өндөгән туган-тумачалары, хезмәттәшләр, танышлары, дуслары булмаса. Алар чын күнелдән язылган шигырьләрне укып, авторга үзләренен хис-кичерешләрен аңлатып язмасалар, телефоннан шалтыратмасалар, бик шәп бу диеп күэтлэп, рухландырып тормасалар. Автор шигырьләрнен жыеп, туплап, киләчәккә өметләнеп эшен дәвам итэ. Нәтижәдә, Аллага тапшырып өченче шигырьлэр жыентыгы дөнья күрә. Укучыга тәкъдим ителәчәк бу китапка нефтьче-шагырьнен утыз еллык ижаты туплап бирелә. Бу китапның басылып чыгуы, олы жанлы, кешенен эшен күрә белеп, хуплап торучы (бүтән милләттән булуына карамастан) житәкче ярдәмендә насыип булуы авторның төрлө милләт вәкилләре, төрлө катлам арасында абруе югары булуы турында дәлиллэп, кешелэр белән аралаша белүен күрсәтә. Автор Алескеров А.А. рэхмәтен белдерә!

2024 ел Алабуга

**Печатная и электронная версия данного издания являются
собственностью автора
Шибасва Равиля Файзиевича.**

Её распространение без согласия автора запрещается!